จดหมายข่าวด้านการเข้าถึงความยุติธรรม และการคุ้มครองสิทธิแก่แรงงานข้ามชาติในประเทศไทย NEWSLETTERS Access to Justice and Rights Protection for Migrants Workers in Thailand

ฉบับที่ 9: กรกฎาคม–กันขาขน 2558

9th issue: July-September 2015

สถานการณ์ด้านนโยบาย และการบังคับใช้กฦหมาย

ข้อสังเกต

ต่อการให้ความคุ้มครอ**งทางกฎหมาย** และแนวนโยบายแก่แรงงานข้ามชาติ ภายใต้**ผันธกรณีระหว่างประเทศและก**ฎหมายไทย:

1. ความเป็นมาและสภานการณ์ทั่วไปของลูกจ้างรับเหมาค่าแรง

ลูกจ้างรับเหมาค่าแรง เป็นแรงงานประเภทหนึ่งที่อยู่ในความหมายของแรงงานในเศรษฐกิจนอกระบบ ซึ่งหมายถึง กิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกประเภท ทั้งการผลิต การบริหารหรือการจ้างงานที่อาจไม่ได้รับการรับรองคุ้มครองและควบคุมโดย กฎหมายหรือธรรมเนียมปฏิบัติในแต่ละสังคมหรือมีการรับรองคุ้มครองหรือควบคุมไม่เพียงพอหรือต่ำกว่ามาตรฐาน

ปัจจุบัน เป็นที่ทราบกันดีว่าประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีกิจการหรือบริการในลักษณะ "เศรษฐกิจนอกระบบ" ไว้คอยป้อนทั้งปัจจัยการผลิตและแหล่งรองรับหรือเติมเต็มช่องว่างต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการผลิตอันเป็นแหล่งงานขนาดใหญ่ที่มี มูลค่ามหาศาลและเกี่ยวพันกับคนส่วนใหญ่ซึ่งมีทั้งผู้หญิง คนจนที่ด้อยโอกาสรวมถึงแรงงานข้ามชาติจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น พม่า ลาวและกัมพูชา ที่ถูกวางตัวไว้เป็น "แรงงาน" หรือ "ลูกจ้าง" ในภาคการผลิตเหล่านั้น

¹ บทความนี้เป็นการรวบรวมประเด็นที่น่าสนใจมาจากเอกสารเรื่อง รายงานการศึกษาว่าด้วยการให้ความคุ้มครองทางกฎหมายและแนวนโยบายแก่แรงงานข้ามชาติ ภายใต้พันธกรณีระหว่างประเทศและกฎหมายไทย: กรณีลูกจ้างรับเหมาค่าแรง

ด้วยเหตุแห่งความไม่เข้มงวดในเรื่องคุณสมบัติของ แรงงานและความหลากหลายของระบบการผลิต จึงทำให้งาน ในเศรษฐกิจนอกระบบกลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของ ระบบเศรษฐกิจประเทศไทยและมีบทบาททำให้เศรษฐกิจใน ภาพรวมซึ่งหมายความรวมถึงผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หรือ GDF (Gross Domestic Product) เพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบความสำคัญและประโยชน์ที่ ประเทศไทย โดยเฉพาะนายจ้างในภาคธุรกิจและรัฐบาลจะ ได้รับจากงานในเศรษฐกิจนอกระบบแล้วกลับย้อนแย้งกับ สภาพการณ์คุ้มครองแรงงาน หรือลูกจ้าง ซึ่งเปรียบเสมือน กลไกสำคัญในงานดังกล่าว ทั้งในระดับบทบัญญัติกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้ กฎหมายตลอดจนแนวนโยบายและสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้อง โดยมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

2. ประเด็นข้อกฎหมายและสภานการณ์ที่น่าสนใจ

ประเด็นที่หนึ่ง การขาดความคุ้มครองทางกฎหมาย ในระดับรัฐธรรมนูญ แม้ตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคี โดยเฉพาะตามปฏิญญาสากล ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน² (Universal Declaration of Human Rights) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม³ (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights) กติการะหว่าง ประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง⁴ (International Covenant on Civil and Political Rights) และปฏิญญาสามประสานองค์การแรงงานระหว่างประเทศ⁵ (ILO Tripartite Declaration) จะให้ความคุ้มครองสิทธิด้าน ต่างๆ แก่ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงบนพื้นฐานแห่งวัตถุประสงค์ ของพันธกรณีนั้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาประกอบกับการอนุวัติการ หรือความสอดคล้องโดยเนื้อแห่งบทบัญญัติของกฎหมาย ภายในกับพันธกรณีระหว่างประเทศดังกล่าว กลับพบว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 มาตรา 46 ไม่รับรองการคุ้มครอง ศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคตามพันธกรณี ระหว่างประเทศของบุคคลที่มิใช่คนในรัฐชาติ ซึ่งหมายถึง คนต่างด้าวอันรวมถึงแรงงานข้ามชาติที่อยู่ในประเทศด้วย

และคุ้มครองสิทธิมนุษย์ขั้นของประชาชนทั่วโลก ทั้งนี้ ประเทศไทยีเป็นหนึ่งใน 48 ประเทศแรกที่ลงคะแนนเสียงร่วมรับรองปฏิญญาฉบับนี้ในการประชุม ดังกล่าว ซึ่งจัดขึ้น ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส อีกด้วย

² เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2491 (ค.ศ. 1948) ที่ ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ สมัยที่ 3 ได้มีข้อมติรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งถือเป็น เอกสารประวัติศาสตร์ในการวางรากฐาน ด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศฉบับแรกของโลก และเป็นพื้นฐานของกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ทุกฉบับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนถือเป็นมาตรฐานที่ประเทศสมาชิกสหประชาชาติได้ร่วมกันจัดทำเพื่อส่งเสริม

³ กติการะหว่างประเทศว^{่า}ด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights หรือ ICESCR) เป็นสนธิสัญญาพหุภาคี ซึ่งผ่านมติสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม ค.ศ. 1966 และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม ค.ศ. 1976 เป็นต้นมา โดยประเทศไทยเข้าเป็นภาคีของสนธิสัญญานี้โดยการภาคยานุวัติเมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2542

⁴ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights) หรือ ICCPR เป็นสนธิสัญญาพหุภาคี ซึ่งสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติรับรองเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2509 และมีผลใช้บังคับเมื่อ 23 มีนาคม พ.ศ. 2519 โดยประเทศไทยเข้าเป็นภาคีของสนธิสัญญา นี้โดยการภาคยานุวัติเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2539 และมีผลบังคับใช้กับไทยเมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2540

⁵ ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกไอแอลโอในปี 2462 ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาไอแอลโอ 15 ฉบับ (บังคับใช้ 14 ฉบับ) ซึ่งเป็นอนุสัญญาหลัก 5 ฉบับ (จาก อนุสัญญาหลักทั้งหมด 8 ฉบับ) ได้แก่

อนุสัญญาฉบับที่ 29 ว่าด้วยการเกณฑ์แรงงานหรือแรงงานบังคับ

⁻ อนุสัญญาฉบับที่ 100 ว่าด้วยค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกันสำหรับหญิงและชายที่ทำงานอย่างเดียวกันและเป็นงานที่มีคุณค่าเท่าเทียมกัน

⁻ อนุสัญญาฉบับที่ 105 ว่าด้วยการยกเลิกการใช้แรงงานบังคับ

อนุสัญญาฉบับที่ 138 ว่าด้วยอายุขั้นต่ำที่ให้จ้างงานได้

อนุสัญญาฉบับที่ 182 ว่าด้วยการขจัดปัญหาการใช้แรงงาน เด็กในรูปแบบที่เลวร้าย

อนุสัญญาอื่นๆ ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน ได้แก่ การพักผ่อนรายสัปดาห์ ความเสมอภาคในการปฏิบัติการบริการในการจ้างงาน นโยบายการจ้างงาน ขนเผ่า (indigenous) และข้อจำกัดเกี่ยวกับน้ำหนักที่ยกได้ในการทำงาน การดำเนินงานของไอแอลโอครอบคลุมเนื้อหางานหลักดังเช่น การส่งเสริมความคุ้มครอง ทางสังคมให้แรงงานทุกกลุ่มรวมถึง แรงงานในภาคเศรษฐกิจนอกระบบที่เป็นลูกจ้างรับเหมาค่าแรงด้วย การลดและขจัดการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบ การส่งเสริม การรับและปฏิบัติตามมาตรฐานแรงงานสากล การสนับสนุนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ การส่งเสริมความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในที่ทำงานในภาค เศรษฐกิจนอกระบบ งานก่อสร้าง งานอิสระขนาดเล็กและ ขนาดกลาง และงานภาคเกษตร เป็นต้น

⁶ ดู มาตรา 4 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 บัญญัติว่า "มาตรา 4 ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับการคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่แล้ว ย่อมได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้"

นอกจากนี้ ยังไม่มีบทบัญญัติใดในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ที่รับรอง เสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคล⁷ และสิทธิที่จะได้รับ หลักประกันความปลอดภัยและสวัสดิภาพในการทำงาน รวมทั้งหลักประกันในการดำรงชีพทั้งในระหว่างการทำงาน และเมื่อพ้นภาวะการทำงาน8 ซึ่งเป็นหลักประการสำคัญ ในการคุ้มครองสิทธิในฐานะแรงงานของทั้งแรงงานข้ามชาติ และแรงงานไทยไว้แต่อย่างใด

ประเด็นที่สอง ผลของการคุ้มครองทางกฎหมายของ ลูกจ้างรับเหมาค่าแรง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ปัจจุบันมีบทบัญญัติที่รับรองและคุ้มครองสิทธิ แรงงานของแรงงานที่อยู่ในเศรษฐกิจนอกระบบอย่างลูกจ้าง รับเหมาค่าแรงให้อยู่ในสถานะเดียวกับแรงงานในระบบ ตลอดจนได้รับการคุ้มครองด้วยสิทธิมนุษยชนเช่นเดียวกันกับ แรงงานกลุ่มดังกล่าว อันปรากฏตามพระราชบัญญัติคุ้มครอง แรงงาน พ.ศ. 2541 พระราชบัณณัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 พระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติ แรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในกฎหมายแม่บทของการ คุ้มครองสิทธิของลูกจ้างรับเหมาค่าแรงอย่างพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541แล้วพบว่า ส่วนที่เกี่ยวกับลูกจ้าง รับเหมาค่าแรง ถูกบัญญัติไว้ในมาตรา 5 (3) แห่งพระราช บัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 คือ

... "มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้ นายจ้าง หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงาน โดยจ่ายค่าจ้างให้และหมายความรวมถึง....

(3) ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการได้ว่าจ้างด้วยวิธีเหมา ค่าแรง โดยมอบให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดรับช่วงไปควบคุมดูแล การทำงานและรับผิดชอบจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างอีกทอดหนึ่ง ก็ดี มอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้จัดหาลูกจ้างมา ทำงานอันมิใช่การประกอบธุรกิจจัดหางานก็ดี โดยการทำงาน นั้นเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในกระบวนการผลิตหรือ ธุรกิจในความรับผิดชอบของผู้ประกอบกิจการ ให้ถือว่า ผู้ประกอบกิจการเป็นนายจ้างของลูกจ้างดังกล่าวด้วย..."

และ "ลูกจ้าง หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงาน ให้นายจ้างโดยรับค่าจ้างไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร..."

ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวแสดงรายละเอียดขององค์ประกอบ ความเป็นลูกจ้างรับเหมาค่าแรงอย่างชัดเจน แต่ต่อมามีการ แก้ไขโดยการนำหลักการในมาตรา 5 (3) แห่งพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาบัญญัติใหม่เป็นมาตรา 11/1 โดยผลของการแก้ไขโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ดังนี้

ดู มาตรา 50 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และมาตรา 43 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

ดู้ มาตรา 44 ตามรัฐธรรมนุ้ญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

"มาตรา 6 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 11/1 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

มาตรา 11/1 ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการมอบหมาย ให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้จัดหาคนมาทำงานอันมิใช่

การประกอบธุรกิจจัดหางาน โดยการทำงานนั้นเป็น ส่วนหนึ่งส่วนใดในกระบวนการผลิตหรือธุรกิจในความรับผิด ชอบของผู้ประกอบกิจการ และโดยบุคคลนั้นจะเป็นผู้ควบคุม ดูแลการทำงานหรือรับผิดชอบในการจ่ายค่าจ้างให้แก่คนที่มา ทำงานนั้นหรือไม่ก็ตาม ให้ถือว่าผู้ประกอบกิจการเป็นนายจ้าง ของคนที่มาทำงานดังกล่าว ให้ผู้ประกอบกิจการดำเนินการ ให้ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงที่ทำงานในลักษณะเดียวกันกับ ลูกจ้างตามสัญญาโดยตรงได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการ ที่เป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ"

ซึ่งการแก้ไขโดยย้ายหลักการตามมาตรา 5 (3) ไปบัญญัติไว้ในหมวด 1 บททั่วไปเป็นมาตรา 11/1 เท่ากับ เป็นการยืนยันหลักการของกฎหมายตามความเป็นจริงว่า ผู้ประกอบกิจการมิใช่นายจ้างของลูกจ้างรับเหมาค่าแรงและ ไม่เคยมีนิติสัมพันธ์ใดๆ โดยตรงต่อกัน ผู้ประกอบกิจการ มีสถานะเป็นเพียงนายจ้างโดยกฎหมายอันเป็นนิติสัมพันธ์ โดยบังคับเท่านั้น

นอกจากนี้ ยังมีคำพิพากษาศาลฎีกา เลขที่ 22326-2204/2555 ที่วินิจัยถึงผลของการบังคับใช้มาตรา 11/1 ต่อ ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงไว้ ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับถ้อยคำ ในตอนท้ายของบทบัญญัติมาตรา 11/1 วรรคหนึ่งซึ่งบัญญัติ ว่า "ให้ถือว่าผู้ประกอบ กิจการเป็นนายจ้างของคนที่มาทำงาน ดังกล่าว" ก็ยิ่งเป็นการตอกย้ำว่ามาตรา 11/1 มีลักษณะ เป็นการกำหนดความรับผิดในฐานะนายจ้างให้แก่ผู้ประกอบ กิจการเพียงลำพัง โดยให้ถือว่าผู้ประกอบกิจการเท่านั้นที่มี ฐานะเป็นนายจ้างของลูกจ้างรับเหมาค่าแรง ผู้รับเหมาค่าแรง ไม่ต้องมีฐานะเป็นนายจ้างของลูกจ้างรับเหมาค่าแรง อีกต่อไป

ดั้งนั้น บทบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นภาพสะท้อนการ บิดเบือนลักษณะอันเป็นสาระสำคัญของนิติสัมพันธ์ในเชิงของ การจ้างเหมาค่าแรงและให้เห็นถึงการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับ การจ้างเหมาค่าแรงซึ่งเปลี่ยนไปจากเดิมที่เคยกำหนดให้ ผู้ประกอบกิจการเป็นอีกบุคคลหนึ่งที่ต้องรับผิดในฐานะ นายจ้างต่อลูกจ้างรับเหมาค่าแรง นอกเหนือจากผู้รับเหมา ค่าแรงซึ่งเป็นนายจ้างโดยตรง มาสู่การสร้างระบบความรับผิด ที่ทำให้เข้าใจว่าผู้ประกอบกิจการต้องรับผิดแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งเป็นการกำหนดความรับผิดในฐานะนายจ้างให้แก่ ผู้ประกอบกิจการเพียงลำพัง

ประเด็นที่สาม ผลกระทบที่มีต่อการจัดตั้งสหภาพ แรงงานกับระบบการจ้างลูกจ้างรับเหมาค่าแรง เมื่อ พิจารณาสิทธิของลูกจ้างรับเหมาค่าแรงในการจัดตั้งสหภาพ แรงงานตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 แล้ว พบว่าในมาตรา 88 ได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิในการรวมตัวเป็น สหภาพแรงงานของลูกจ้างไว้ กล่าวคือ "มาตรา 88 ผู้มีสิทธิ จัดตั้งสหภาพแรงงานต้องเป็นลูกจ้างของนายจ้างคนเดียวกัน หรือเป็นลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกันโดยไม่ คำนึงว่าจะมีนายจ้างกี่คน บรรลุนิติภาวะ และมีสัญชาติไทย"

ซึ่งในสภาพการณ์ปัจจุบัน ลูกจ้างรับเหมาค่าแรง เป็นลูกจ้างคนละประเภทกับลูกจ้างในระบบปกติ และตาม มาตรา 11/1 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ก็แสดงให้เห็นแล้วว่าผู้ประกอบกิจการซึ่งเป็นนายจ้างของ ลูกจ้างในระบบปกติมิใช่นายจ้างของลูกจ้างรับเหมาค่าแรง และไม่เคยมีนิติสัมพันธ์ใดๆ โดยตรงต่อกัน ผู้ประกอบกิจการ มีสถานะเป็นเพียงนายจ้างโดยกฎหมายอันเป็นนิติสัมพันธ์ โดยบังคับกับลูกจ้างรับเหมาค่าแรง เท่านั้น

ดังนั้น ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงจึงไม่สามารถเข้าร่วมเป็น สมาชิกสหภาพแรงงานเดียวกับลูกจ้างในระบบปกติได้ และ ไม่สามารถตั้งสหภาพแรงงานร่วมกับลูกจ้างในระบบปกติได้ แต่ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงสามารถตั้งสหภาพแรงงานของ ตนเองได้ภายใต้นายจ้างที่เป็นผู้ควบคุมดูแลงานของตนเอง และจะตั้งได้ในเฉพาะกิจการของตนเองเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อสังเกตในอีกด้านหนึ่งคือ ปัจจุบัน ผู้ประกอบกิจการสามารถทำสัญญาจ้างเหมาค่าแรงได้อย่าง เสรี ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อกระบวนการเจรจาต่อรองตาม กฎหมายแรงงานสัมพันธ์ ด้วยการที่กระบวนการดังกล่าวเป็น เครื่องมือสำคัญของลูกจ้างหรือสหภาพแรงงานที่จะยื่นข้อ เรียกร้อง คือ การนัดหยุดงานเพื่อกดดันให้นายจ้างยอมตกลง ตามข้อเรียกร้อง แต่กรณีนี้อาจเกิดขึ้นได้ว่าในระหว่างนั้น

⁹ ดู "เข้าใจ" คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 22326 – 22404 /2555 สิทธิลูกจ้างรับเหมาค่าแรง ตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 11/1 เรียบเรียง โดย บุษยรัตน์ กาญจนดิษฐ์ เผยแพร่เมื่อ วันที่ 9 มิถุนายน 2557

นายจ้างสามารถไปทำสัญญาจ้างเหมาค่าแรง เพื่อให้ลูกจ้าง รับเหมาค่าแรงมาทำงานทดแทนลูกจ้างตามสัญญาจ้างโดยตรง ที่กำลังหยุดงานประท้วง ซึ่งปัจจุบันก็ไม่มีกฎหมายห้าม การดำเนินการลักษณะดังกล่าวแต่อย่างใด

ทำให้กรณีเช่นนี้ กิจการของนายจ้างก็ยังคงสามารถ ดำเนินต่อไปได้ตามปกติ นายจ้างจึงไม่ได้รับผลกระทบจาก การหยุดงานประท้วงของพนักงานเพราะมีลูกจ้างรับเหมา ค่าแรงเข้ามาทำงานแทน ส่งผลให้กระบวนการเจรจาตอรอง ตามกฎหมายแรงงานสัมพันธ์ไม่อาจบรรลุผลได้

ประเด็นที่สี่ การขาดการให้ความช่วยเหลือทาง กฎหมายแก่ลูกจ้างรับเหมาค่าแรง

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (มสพ.) รวบรวมสถิติคดีและเรื่องร้องเรียนจากโครงการการเข้าถึง ความยุติธรรมของแรงงานข้ามชาติ (Migration Programe Justice) พื้นที่มหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัด เชียงใหม่ คลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก ช่วงระยะเวลา 2 ปีก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 11/1 พระ ราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 โดยพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ 2 ปี หลังจาก การแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 11/1 พระราชบัญญัติคุ้มครอง แรงงาน พ.ศ. 2541 โดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 แล้วปรากฏว่า

ภายใต้การดำเนินงานของมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและ การพัฒนา ช่วงระยะเวลา 2 ปีก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 11/1 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 คือช่วงปี 2549 มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาพบว่า ในพื้นที่ การดำเนินงานทั้งมหาชัย เชียงใหม่และแม่สอดนั้นมีลูกจ้าง รับเหมาช่วงค่าแรงจำนวนหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นลูกจ้างที่ อยู่ในกิจการรับเหมาก่อสร้าง โดยลูกจ้างรับเหมาค่าแรง ประสบปัญหากับนายจ้าง มีทั้งผู้ประกอบกิจการและทั้งนาย หน้าผู้รับจัดหางาน แต่กลับพบว่า ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงส่วน ใหญ่ไม่ประสงค์ที่จะร้องเรียนต่อทั้งสำนักงานสวัดิการและ คุ้มครองแรงงานหรือ แม้กระทั่งกับองค์กรภาคประชาสังคม ที่รับเรื่องร้องเรียนและให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย เช่น มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา เป็นต้น

เมื่อเกิดกรณีดังกล่าวขึ้น เจ้าหน้าที่ภายใต้การดำเนิน งานของมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนจึงทำได้เพียงให้คำแนะนำ เบื้องต้นและให้รายละเอียดในการติดต่อขอความช่วยเหลือ ไว้ให้กับลูกจ้างรับเหมาค่าแรงเท่านั้น

เจ้าหน้าที่บางส่วนให้ข้อมูลว่า ลูกจ้างรับเหมาค่าแรง

ส่วนใหญ่จะถูกละเมิดสิทธิโดยเฉพาะสิทธิที่จะได้รับค่าจ้าง หรือได้รับไม่เต็มจำนวนและยังถูกละเมิดสิทธิอื่นตามกฎหมาย ว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน แต่ด้วยข้อจำกัดของการให้ข้อมูล ของลูกจ้างรับเหมาค่าแรงดังกล่าว ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถ ทราบรายละเอียดได้อีกว่าลูกจ้างกลุ่มดังกล่าวถูกละเมิดสิทธิ ตามกฎหมายใดอีก

ภายหลังจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครอง แรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 โดยมีการแก้ไขมาตรา 5 (3) เป็นมาตรา 11 แล้ว มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา พบว่า ในพื้นที่มหาชัย แม่สอดและเชียงใหม่ มีจำนวนลูกจ้าง รับเหมาช่วงเพิ่มขึ้น โดยกิจการที่ยังเป็นที่นิยมในการใช้ลูกจ้าง รับเหมาค่าแรงยังเป็นกิจการประเภทกรรมกรหรืองาน รับเหมาก่อสร้าง

จากความนิยมในการใช้ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงดังกล่าว จึงเป็นที่มาของการจ้างแรงงานข้ามชาติส่วนหนึ่งเข้ามาเป็น ลูกจ้างรับเหมาค่าแรง ซึ่งในภายหลังจากการแก้ไขกฎหมาย ดังกล่าวแล้วพบว่า จำนวนแรงงานข้ามชาติซึ่งเป็นลูกจ้างรับ เหมาค่าแรงที่ประสบปัญหาก็เพิ่มมากขึ้น ทั้งในเรื่องการจ้าง งานที่ไม่เป็นธรรม ปัญหาการถูกละเมิดสิทธิตามกฎหมายว่า ด้วยการคุ้มครองแรงงาน หรือแม้กระทั่งการถูกละเมิดสิทธิใน ความปลอดภัยของชีวิตและร่างกายจนลูกจ้างรับเหมาค่าแรง เป็นต้น แต่ทางมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาก็ยัง ไม่สามารถรวบรวมสถิติการร้องเรียนของลูกจ้างรับเหมาค่า แรงได้อย่างแน่นอน โดยประมาณว่าในแต่ละพื้นที่จะมีลูกจ้าง รับเหมาค่าแรงเข้ามาขอความช่วยเหลือจากมูลนิธิเพื่อสิทธิ มนุษยชนและการพัฒนาปีละประมาณ 15 กรณี เท่านั้น

4. บทสรุป

กล่าวโดยสรุปแล้ว ในเรื่องการให้ความคุ้มครองทางกฎ หมายและแนวนโยบายแก่แรงงานข้ามชาติภายใต้พันธกรณี ระหว่างประเทศและกฎหมายไทยโดยเฉพาะลูกจ้างรับเหมา ค่าแรงนั้น พบว่า ปัจจุบัน ประเทศไทยภายใต้การบังคับใช้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ซึ่งเป็นกฎหมายภายใน ไม่มีการรับรองและไม่มี บทบัญญัติใดในทางนิตินัยเป็นบทบังคับให้ต้องเคารพ ซึ่งสิทธิมนุษยชนของแรงงานข้ามชาติ โดยเฉพาะส่วนของสิทธิ แรงงานอันเป็นลูกจ้างรับเหมาค่าแรงแต่อย่างใด

ดังนั้น ข้อผูกพันและหน้าที่ที่เป็นบทบังคับให้รัฐไทย ต้องรับรองและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของแรงงานข้ามชาติ ในฐานะลูกจ้างรับเหมาค่าแรง จึงมีเฉพาะตามพันธกรณี ระหว่างประเทศและตามกฎหมายภายในระดับพระราชบัญญัติ เท่านั้น ซึ่งก็พบว่ายังมีประเด็นข้อจำกัดทางกฎหมายดัง ที่กล่าวมาข้างต้น

อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากข้อจำกัดทางกฎหมาย แล้ว อุปสรรคประการสำคัญในพิสูจน์ว่าสิทธิของลูกจ้างรับเห มาค่าแรงได้รับการรับรองตามกฎหมายภายในของไทยและ พันธกรณีระหว่างประเทศนั่นก็คือการขาดโอกาสในการเข้า ถึงการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญ ในการเข้าถึงและอำนวยความยุติธรรมทั้งระบบ อันเป็น ปัญหาใหญ่ที่ต้องเร่งแก้ไขและสนับสนุนให้กลไกดังกล่าวเกิด ผลได้จริงควบคู่ไปกับการพัฒนามาตรการคุ้มครองแรงงานใน เศรษฐกิจนอกระบบทั้งหมด

เปิดคำผินากษากรณีศาลจังหวัดสงขลา ลงไทษจำคุกจำเลย ที่เกี่ยวข้องกับการกระ ทำความผิดฐาน การค้ามนุษย์ชาวไรฮิงญา เป็นเวลา 22 ปี 6 เดือน

ปภพ เสียมหาญ¹⁰

บทผ่า

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามค้ามนุษย์ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้มีการพัฒนาด้านการเพิ่ม มาตรการลงโทษแก่ผู้กระทำผิด ด้านกระบวนการคุ้มครอง ผู้แจ้งข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่เพื่อไม่ให้ถูกดำเนินคดีในฐานต่างๆ หากแต่การพัฒนากฎหมายดังกล่าวยังมิได้มีการพัฒนาในด้าน คำนิยามว่าด้วยการ "ค้ามนุษย์" ซึ่งในปัจจุบันยังมีการตีความ ที่มีลักษณะอย่างแคบ ทำให้ความหลากหลายของรูปแบบของ การค้ามนุษย์ถูกจำกัดความเพียงแค่การแสวงหาประโยชน์ โดยมิชอบ 8 ประการ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบ ปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 โดยมีตัวอย่างที่แสดงให้เห็น ปัญหาด้านการตีความของคำนิยาม ที่เด่นชัด คือ การดำเนิน คดีต่อขบวนการนายหน้าขนชาวโรฮิงญา ในข้อหาค้ามนุษย์ จากการสังเกตการณ์คดีค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญาหลายพื้นที่เช่น เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2558 ศาลจังหวัดตะกั่วปาได้มีคำ พิพากษายกฟ้องคดีค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญา โดยคำพิพากษาศาล แสดงเหตุถึงการยกฟ้องในข้อหาค้ามนุษย์ เนื่องจากพยาน หลักฐานไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า ชาวโรฮิงญาถูกแสวงหา

ประโยชน์โดยมิชอบอย่างไร และการสอบสวนไม่สามารถ พิสูจน์ให้เห็นว่าจำเลยได้เป็นธุระจัดหาในการซื้อขายชาว โรฮิงญา

นอกจากนี้ในรอบปีที่ผ่านมา ก็มีข้อถกเถียงกันในทาง กฎหมายอยู่หลายเวที ถึงกลุ่มชาวโรฮิงญาที่พบในพื้นที่จังหวัด สงขลาและพื้นที่ใกล้เคียง เป็นกลุ่มที่ถูกแสวงหาประโยชน์โดย มิชอบจากขบวนการค้าชาวโรฮิงญา หรือเป็นเพียงผู้อพยพ ที่อาศัยขบวนการนายหน้าย้ายถิ่นจากรัฐอาระกันไปแสวงหา ชีวิตที่ดีกว่าในประเทศที่สาม

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา ร่วมกับ เครือข่ายประชากรข้ามชาติ ได้ทำการลงพื้นที่เพื่อแสวงหา ข้อเท็จจริงเบื้องต้น ทำให้ได้มีโอกาสสอบข้อเท็จจริงชาว โรฮิงญาที่ถูกระบุว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และจาก ข้อเท็จจริงพบว่าบุคคลดังกล่าว เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ตามองค์ประกอบตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ทางมูลนิธิจึงได้เข้าให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้เสียหายสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในฐานะ ผู้รับมอบอำนาจผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ กรณีที่เจ้าหน้าที่ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 6 ทำการช่วยเหลือผู้เสียหาย

¹⁰ ปภพ เสียมหาญ เจ้าหน้าที่โครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ในแรงงาน มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา

และมีการฟ้องคดีต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ต่อศาลจังหวัดสงขลา กระทั่งศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษา เมื่อ วันที่ 25 สิงหาคม 2558

1. สรุปคำฝ้อง

เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2557 เจ้าหน้าที่กองบังคับการ ตรวจคนเข้าเมือง 6 ได้จับกุมนายอนัส หะยีมะแซ ขณะที่กำลัง ส่งชาวโรฮิงญา ผู้เสียหายคดีนี้ ให้กับญาติ โดยภายหลังจาก การสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรหาดใหญ่ ได้สรุปสำนวนส่งพนักงานอัยการ จังหวัดสงขลา โดยพนักงาน อัยการได้มีความเห็นสั่งฟ้องในข้อหา *ความผิดฐานค้ามนุษย์* ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 6 ประกอบมาตรา 4, ความผิดฐาน นำพาบุคคลต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับ อนุญาต ฐานให้ที่พักพิงแก่คนต่างด้าวที่เข้ามาในราช อาณาจักรโดยผิดกฎหมาย มาตรา 63 และมาตรา 64 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 และความผิดต่อ เสรีภาพ มาตรา 309 และมาตรา 313 ประมวลกฎหมาย อาญา โดยในคดีนี้มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา ได้รับมอบอำนาจจากผู้เสียหาย ยื่นคำร้องต่อศาลขอเข้าเป็น โจทก์ร่วมในคดีดังกล่าว

2. สรุปคำนินากษา

วันที่ 25 สิงหาคม 2558 ศาลจังหวัดสงขลาได้มี คำพิพากษาจำคุกนายอนัส หะยีมะแซ เป็นเวลา 22 ปี 6 เดือน และสั่งให้ชดใช้ค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 126,900 บาท แก่ผู้เสียหาย โดยรายละเอียดคำพิพากษาสามารถแบ่งได้เป็น ประเด็นดังต่อไปนี้

- 2.1 จำเลยกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ในความผิดฐานนำคนต่างด้าวเข้ามา ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา 63 ศาล พิพากษาให้ลงโทษจำคุก 1 ปี และความผิดฐานร่วมกันให้ ที่พักพิงแก่คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย ตามมาตรา 64 ศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุก 6 เดือน
- 2.2 จำเลยกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ในความผิดฐานเป็น สมาชิกสภาท้องถิ่นร่วมกับพวกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปสมคบกัน เพื่อกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามมาตรา 9 วรรค 2 ประกอบมาตรา 13 และมาตรา 52 ศาลพิพากษาให้ลงโทษ จำคุก 6 ปี

2.3 จำเลยได้กระทำความผิดดังกล่าวเป็นการกระทำ ความผิดฐานเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นร่วมกับพวกตั้งแต่ 3 คน ขึ้นไปกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นบทลงโทษหนัก ที่สุด ตามมาตรา 4 ประกอบมาตรา 6 มาตรา 10 และมาตรา 13 ศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุก 15 ปี

นอกจากนี้ศาลจังหวัดสงขลายังได้มีคำสั่งถึงสิทธิการ เข้าเป็นโจทก์ร่วมของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในการ ดำเนินคดีต่อนายอนัส หะยีมะแซ โดยศาลพิจารณาแล้วเห็น ว่าผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์สามารถเข้าเป็นโจทก์ร่วมได้ เฉพาะข้อหาที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพตามประมวลกฎหมาย อาญาเท่านั้น ส่วนความผิดตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการ ค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นความผิดต่อรัฐ ผู้เสียหายไม่อาจ เข้าเป็นโจทก์ร่วมได้ ศาลจึงมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งเดิม และอนุญาตให้ผู้เสียหายเข้าเป็นโจทก์ร่วมในความผิดเกี่ยวกับ เสรีภาพตามประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้น

3. วิเคราะห์ค่านินากษา

จากคำพิพากษาดังกล่าวมูลนิธิเห็นว่ามีประเด็นที่ น่าสนใจหลายประการ ซึ่งอาจส่งผลต่อคำพิพากษาคดี ค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญาคดีอื่น โดยมีประเด็นที่น่าสนใจและ ประเด็นที่ผู้เขียนมีความเห็นต่าง ดังนี้

3.1 การกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญาเป็นการ กระทำในรูปแบบองค์กรอาชญากรรม โดยวรรคหนึ่งใน คำพิพากษามีการระบุถึงลักษณะการกระทำผิดของจำเลยว่า "การกระทำความผิดของคนร้ายเห็นได้ชัดว่าจะต้องมีการ สมคบกันเพื่อวางแผนการและแบ่งหน้าที่กันทำ ลักษณะ ของการกระทำดังกล่าวนอกจากผู้ร่วมกระทำผิดด้วยกัน **แล้วย่อมเป็นการยากที่บุคคลภายนอกจะรับรู้"** ซึ่งคดีนี้มี การสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อขยายผลให้ทราบถึงผู้ร่วมกระทำผิด ทั้งหมดและแต่ละบุคคลมีหน้าที่อย่างไร นอกจากนี้ยังมีการ ชี้แจงข้อเท็จจริงซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่จำเลยจะ ้มีส่วนร่วมในขบวนการขนชาวโรฮิงญา โดยเฉพาะหลักฐาน ที่สำคัญคือ เส้นทางการติดต่อสื่อสารระหว่างขบวนการ ขนชาวโรฮิงญากับจำเลย ระหว่างขบวนการขนชาวโรฮิงญา กับผู้เสียหาย และระหว่างผู้เสียหายกับจำเลย ทั้งหมดคือ เส้นทางที่มีความเชื่อมโยงกัน โดยหากวิเคราะห์จากการกระทำ ของแต่ละบุคคลในเส้นทางดังกล่าวแล้วจะพบการกระทำ ความผิดที่มีการแบ่งหน้าที่กัน กล่าวคือบุคคลหนึ่งมีหน้าที่ รับผิดชอบเป็นผู้จัดหา บุคคลหนึ่งรับผิดชอบเป็นผู้นำพา และ อีกบุคคลหนึ่งจะเป็นผู้แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ซึ่งเมื่อนำ มาพิจารณากับนิยาม ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบ ปรามองค์กรอาชญากรรม พ.ศ. 2556 มาตรา 3 ที่วางหลักไว้ ว่า "คณะบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปที่รวมตัวกันช่วงระยะเวลา หนึ่งและร่วมกันกระทำการใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระทำ ความผิดร้ายแรงและเพื่อได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์ทางวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าโดยทางตรง หรือทางอ้อม" จะแสดงให้เห็นได้ชัดถึงบทบาทของขบวนการ ขนชาวโรฮิงญาที่มีพฤติการณ์เข้าข่ายลักษณะองค์กร อาชญากรรมเพื่อกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

3.2 ประเด็นรูปแบบการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ได้มีการกำหนดรูปแบบการแสวงหาประโยชน์ โดยมิชอบไว้ทั้งหมด 8 ประการคือ การบังคับใช้แรงงานหรือ บริการ การค้าประเวณี การบังคับขอทาน การแสวงหา ประโยชน์ทางเพศรูปแบบอื่น การเอาคนลงเป็นทาส การ บังคับตัดอวัยวะ การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุสื่อลามก หรือการ ้ อื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล ไม่ว่าบุคคลนั้น จะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ซึ่งเดิมการตีความรูปแบบการค้า มนุษย์ต่อชาวโรฮิงญามักถูกตีความรูปแบบการแสวงหา ประโยชน์โดยมิชอบโดยการเอาคนลงเป็นทาสหรือการบังคับ ใช้แรงงาน ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถนำสืบได้ว่าผู้เสียหายถูก กระทำในลักษณะคล้ายทาสหรือถูกบังคับใช้แรงงานอย่างไร เป็นเหตุให้ศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง แต่ในคดีดังกล่าวศาลได้ พิพากษาว่า *"การกระทำของจำเลยเป็นการกระทำผิดแบบ* **กรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท**" ซึ่งการกระทำของจำเลย คือการเรียกค่าไถ่จากญาติผู้เสียหาย แต่การเรียกค่าไถ่มิได้ ถูกระบุไว้ว่าเป็นรูปแบบการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ 1 ใน 7 ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้า มนุษย์ พ.ศ. 2551 จึงเหลือเพียงรูปแบบสุดท้ายคือ การอื่นใด ที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล ซึ่งเป็นรูปแบบสุดท้าย เพื่อใช้ขยายรูปแบบการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบรูปแบบ อื่นที่มิได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติ ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ ว่าการเรียกค่าไถ่ เป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ประเภทการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล

3.3 คดีค้ามนุษย์เป็นคดีที่เป็นความผิดต่อรัฐที่มี เอกชนเป็นผู้เสียหาย นอกเหนือจากคำพิพากษาที่ได้กล่าว มาแล้วนั้น ยังมีประเด็นอื่นที่น่าสนใจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบ ต่อการมีส่วนร่วมของผู้เสียหายและอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิ ของผู้เสียหายในการเรียกร้องค่าเสียหายกล่าวคือ ศาลได้มี คำสั่งถึงสิทธิการเป็นโจทก์ร่วมของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยศาลพิจารณาเห็นว่าผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์สามารถ เข้าเป็นโจทก์ร่วมได้เฉพาะข้อหาที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพ ตามประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้น ส่วนความผิดตาม พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็น ความผิดต่อรัฐ ผู้เสียหายไม่สามารถเข้าเป็นโจทก์ร่วมได้

ในประเด็นนี้ผู้เขียนมีความเห็นต่างต่อคำสั่งดังกล่าว โดยเห็นว่าการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์เป็นความผิดที่ส่งผล ต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ อนามัยและเป็นการละเมิดศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ของบุคคลที่เป็นผู้เสียหายและครอบครัว ตลอดทั้งบุคคลใกล้ชิด โดยการขู่บังคับและนำมาแสวงหา ประโยชน์โดยมิชอบในรูปแบบต่างๆ ซึ่งเป็นการกระทำเป็น ความผิดในตัวเอง (Mala in se) นอกจากนี้ ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 30 ยังได้กำหนดสิทธิ ของผู้เสียหายในการเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ ในคดีอาญาไว้ด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ จึงเป็นความผิดที่ก่อให้เกิดความเสียหายโดยตรงต่อบุคคล ดังนั้น ผู้เสียหายจึงควรมีสิทธิเข้าเป็นโจทก์ร่วมในคดีค้ามนุษย์ ได้

อย่างไรก็ดียังมีประเด็นที่น่าสนใจที่ไม่ได้กล่าวไว้ใน บทความนี้ เช่น กระบวนการคุ้มครองผู้เสียหายในระหว่าง และหลังพิจารณาคดีหรือการมีส่วนร่วมของผู้เสียหายต่อการ ดำเนินกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากคดีค้ามนุษย์ผู้เสียหาย ถือเป็นประจักษ์พยานที่สำคัญโดยจะเห็นได้ชัดจากในคดี ดังกล่าวศาลได้นำคำให้การของผู้เสียหายมาชี้ให้เห็นถึง การกระทำและเจตนาของจำเลยที่ถือเป็นความผิด ดังนั้น กระบวนการคุ้มครองผู้เสียหายและการให้บริการที่ปรึกษา ทางกฎหมายแก่ผู้เสียหาย เพื่อให้ผู้เสียหายสามารถเข้าถึงสิทธิ ของตนที่พึงได้รับ จะทำให้ผู้เสียหายเต็มใจให้ความร่วมมือ ในการดำเนินคดีและเข้าใจกระบวนการยุติธรรมมากยิ่งขึ้น

้เครือข่ายประชากรข้ามชาติ (migrant working Group) ยื่นหนังสือว่าด้วยข้อเสนอเรื่องการดำเนินการในกองทุน ประสังคมกับแรงงานข้ามชาติ แก่เลขาธิการประกันสังคม กระทรวงแรงงาน โดยมีรายละเอียดข้อเสนอดังนี้

18 กันยายน 2558

เรื่อง ข้อเสนอเรื่องการดำเนินการในกองทุนประกันสังคมกับแรงงานข้ามชาติ

เรียน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารสถานการณ์การเข้าถึงกองทุนประกันสังคมในกลุ่มแรงงานข้ามชาติและข้อเสนอเบื้องต้น

จากการนำเสนอข่าวเรื่องแนวคิดในการแยกกองทุนประกันสังคมระหว่างแรงงานข้ามชาติและแรงงานไทย ของสำนักงานประกันสังคมและกระทรวงแรงงาน โดยมีประเด็นเรื่องของสิทธิประโยชน์ที่ไม่สอดคล้องของแรงงานข้าม ชาติ ซึ่งมีผู้ประกอบการและแรงงานบางส่วนไม่เห็นด้วยในการอยู่ในกองทุนเดียวกัน อย่างไรก็ตามจากการทำงาน ้ในเรื่องการเข้าถึงประกันสังคมของแรงงานข้ามชาติพบว่า มีแรงงานข้ามชาติอีกจำนวนมากที่ยังเข้าไม่ถึงการเป็นผู้ประกัน ตน โดยมีการประเมินว่ามีแรงงานข้ามชาติเพียงร้อยละ 30-40 เท่านั้นที่เป็นผู้ประกันตนในกองทุนประกันสังคม ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งมาจากการไม่รู้ข้อมูล รวมถึงไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าตนเองเป็นผู้ประกันตนหรือไม่เนื่องจากเอกสารประจำ ้ตัวถูกเก็บไว้โดยนายจ้างทั้งหมด สาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือเกิดจากนายจ้างไม่นำแรงงานข้ามชาติขึ้นทะเบียน ผู้ประกันตน หรือมีการหักค่าจ้างเพื่อสมทบกองทุนประกันสังคมแต่นายจ้างไม่ส่งสมทบ รวมทั้งการขาดการเชื่อมโยง ฐานข้อมูลใบอนุญาตทำงานและข้อมูลผู้ประกันตนแรงงานข้ามชาติทำให้ไม่สามารถตรวจสอบหรือบังคับใช้กฎหมาย อย่างแท้จริง ในขณะเดียวกันพบว่าแรงงานข้ามชาติที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตนในกองทุนประกันสังคมก็ยังเข้าไม่ถึง การใช้สิทธิประโยชน์ประกันสังคมมากนัก เนื่องจากระบบประกันสังคมยังขาดความเข้าใจถึงเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรค ในการเข้าถึง เช่น ข้อจำกัดเรื่องภาษาทำให้การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ประกันสังคมและแรงงานข้ามชาติไม่สามารถ สื่อสารกันได้เข้าใจ ข้อจำกัดในระยะเวลาการจ้างงานระยะสั้น รวมทั้งระเบียบแนวปฏิบัติที่ไม่เอื้ออำนวยต่อแรงงาน ข้ามชาติมากนัก

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าปัญหาหลักของการเข้าถึงประกันสังคมของแรงงานข้ามชาติจึงอยู่ที่การบังคับใช้กฎหมายเพื่อ ให้แรงงานข้ามชาติทุกคนสามารถเข้าถึงการเป็นผู้ประกันตนในกองทุนประกันสังคม การขาดกลไกการช่วยเหลือเรื่อง การสื่อสารภาษาในการใช้สิทธิประโยชน์ในกองทุนประกันสังคม และเงื่อนไขของการใช้สิทธิประโยชน์ที่ไม่สอดคล้องกับ สภาพการจ้างงานที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการแยกกองทุนจึงอาจจะไม่ใช่แนวทางการแก้ไขปัญหาการไม่เข้าถึงกองทุน ประกันสังคมของแรงงานข้ามชาติ นอกจากนั้นแล้วอาจจะยังเป็นการเลือกปฏิบัติต่อแรงงานข้ามชาติ รวมทั้งกลุ่มแรงงาน ข้ามชาติ หรือแรงงานต่างด้าวตามกฎหมายนั้นรวมแรงงานข้ามชาติกลุ่มอื่นๆ ที่นอกเหนือจากแรงงานข้ามชาติสาม สัญชาติ เช่น แรงงานข้ามชาติในกลุ่มมีทักษะ แรงงานข้ามชาติที่เป็นมีสถานะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในประเทศไทยแต่ ยังไม่ได้สัญชาติ รวมถึงคนไร้รัฐกลุ่มอื่นๆ ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยการแยกกองทุนประกันสังคมย่อมมีผลกระทบต่อ แรงงานข้ามชาติกลุ่มต่างๆ เหล่านี้ด้วย รวมทั้งอาจจะสร้างความไม่มั่นคงของกองทุนประกันสังคมทั้งสองแบบหากมี การแยกกองทุน รวมถึงยังขัดกับหลักการสำคัญของระบบประกันสังคมที่มุ้งเน้นให้ผู้ใช้แรงงานทุกคนมีหลักประกันทาง ้สังคมที่ดีที่วางอยู่บนการเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุขและมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบการสร้างหลักประกันทั้งจากนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐ

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้นทำให้คณะทำงานติดตามการปรับสิทธิประโยชน์ประกันสังคมที่เหมาะสม กับแรงงานข้ามชาติ ซึ่งประกอบไปด้วยองค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรแรงงานที่ทำงานในเรื่องแรงงานข้ามชาติ มีความเห็นว่าควรมีมาตรการ แนวทางที่จะทำให้แรงงานข้ามชาติเข้าถึงประกันสังคมได้มากขึ้น และมีทำงานร่วม กันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคประชาสังคมในเรื่องดังกล่าว คณะทำงานฯ <u>มีความเห็นแย้งกับข้อเสนอในเรื่องการแยกกองทุนประกันสังคมระหว่างแรงงานข้ามชาติและแรงงานสัญชาติไทย จึงเรียนมาเพื่อขอให้พิจารณา ระงับการดำเนินการออกกฎหมายหรือแนวปฏิบัติที่จะให้มีการแยกกองทุน และใคร่ขอเสนอแนวทางเบื้องต้น ประกอบการพิจารณาและเป็นประเด็นในการหารือดังนี้</u>

- 1. ขอให้มีการตั้งแต่งตั้งคณะทำงานศึกษาแนวทางการพัฒนากองทุนประกันสังคมที่เหมาะสมสำหรับ แรงงานข้ามชาติ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคประชาสังคมร่วมเป็นคณะทำงาน มีหน้าที่ศึกษาและจัดทำ ข้อเสนอแนะในเชิงกฎหมาย นโยบาย และแนวปฎิบัติที่จะพัฒนาในด้านการเข้าถึงประกันสังคมของแรงงาน ข้ามชาติ
- 2. ขอให้มีมาตรการตรวจสอบและดำเนินการอย่างจริงจังต่อนายจ้างที่ไม่นำแรงงานข้ามชาติมาขึ้นทะเบียน ผู้ประกันตนหรือไม่จ่ายเงินสมทบกองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน รวมทั้งพัฒนาฐานข้อมูลผู้ประกัน ตนที่เชื่อมโยงกับใบอนุญาตทำงานของแรงงานข้ามชาติ เพื่อความสะดวกในการติดตามและตรวจสอบสิทธิในฐานะ ผู้ประกันตนของแรงงานข้ามชาติ
- 3. ควรจะจัดให้มีการจ้างล่ามประจำหน่วยงานให้บริการและให้ความคุ้มครองสิทธิของแรงงานข้ามชาติ โดยเฉพาะในสำนักงานประกันสังคม ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาช่องทางในการเข้าถึงบริการที่จำเป็นสำหรับแรงงาน ข้ามชาติตามกฎหมาย และเพื่อสนับสนุนการดำเนินการของหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบในเรื่องแรงงานข้ามชาติ
- 4. จัดท้ำเอกสารคู่มือความรู้เบื้องต้น คำแนะนำในเรื่องกองทุนประกันสังคมที่ภาษาของแรงงานข้ามชาติ และจัดตั้งศูนย์หรือกลไกรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่เอื้อต่อการร้องเรียน ตรวจสอบการเข้าถึงและการใช้สิทธิของแรงงาน ข้ามชาติ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา คณะทำงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อเสนอดังกล่าวจะนำไปสู่การพัฒนา ประกันสังคมสำหรับแรงงานข้ามชาติที่เหมาะสมต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบัณฑิต แป้นวิเศษ)

ผู้ประสานงานคณะทำงานติดตามการปรับสิทธิประโยชน์ประกันสังคมที่เหมาะสมกับแรงงานข้ามชาติ

ติดต่อข้อมูลเพิ่มเติม

นายบัณฑิต แป้นวิเศษ 386 /61 ซอยรัชดา 42 ถ. รัชดาภิเษก จตุจักร กทม. 10900 โทร. 081-8695193

E-mail: migrantworkinggroup@gmail.com

ลูกจ้างทำงานบ้านชาวเอธิโอเปีย ยื่นฝ้อง เจ้าหน้าที่ระดับสูงขององค์การอนามัยโลก ประจำประเทศไทยกรณีละเมิดสิทธิลูกจ้าง ตามกฎหมายแรงงาน

เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2558 นางสาวเอมาเบท มาโม บีซาเบ ลูกจ้างทำงานบ้านชาวเอธิโอเปีย เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง นายโยนัส เทกเก้น โวลเดอแมเรียน เจ้าหน้าที่ระดับสูงของ องค์การอนามัยโลก ประจำประเทศไทยและภรรยา เป็น จำเลยในคดีละเมิดสิทธิตามกฎหมายแรงงาน โดยเรียกร้องให้ จำเลยทั้งสองจ่ายค่าจ้างและเงินอื่นตามกฎหมาย จำนวนทั้ง สิ้น 873,793.75 บาท ต่อศาลแรงงานกลาง (สาขานนทบุรี) เลขที่คดีดำที่ 616/2558 และศาลได้กำหนดวันนัดพิจารณา คดีครั้งแรกในวันที่ 22 กันยายน 2558

เหตุการณ์นี้ สืบเนื่องจากนางสาวเอมาเบท โดยการ ช่วยเหลือของเพื่อนบ้านได้ดำเนินการร้องขอความช่วยเหลือ ทางกฎหมายต่อมูลนิธิผู้หญิง นางสาวเอมาเบทให้ข้อมูล กับมูลนิธิทว่า ตนเป็นลูกจ้างทำงานบ้านให้แก่จำเลยและ ครอบครัว ตั้งแต่วันที่ 16 มิถุนายน 2556 ในขณะที่จำเลยมา ปฏิบัติงานและพำนักอยู่ในประเทศไทยในฐานะผู้แทน องค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทย และนับตั้งแต่ลูกจ้าง ได้ทำงานให้แก่จำเลยทั้งสองนั้น จำเลยในฐานะนายจ้างมิได้ ปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานในเรื่องการจ่ายค่าแรงและสิทธิ อื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ไม่อนุญาตให้ลูกจ้างติดต่อสื่อสาร กับบุคคลภายนอกหรือการเข้าสังคม ให้รับประทานเพียง

ข้าวเปล่าทุกมื้อและนายจ้างได้ใช้วาจาดูหมิ่นเหยียดหยาม ทำร้ายร่างกายและยังบังคับให้ทำงานเยี่ยงทาส รวมทั้งยึด หนังสือเดินทางของลูกจ้างไว้เพื่อมิให้ลูกจ้างสามารถเดินทาง หรือออกจากงานได้ จนกระทั่งวันที่ 8 มีนาคม 2558 นางสาว เอมาเบท ลูกจ้าง ได้ถูกนายจ้างทำร้ายร่างกายและไล่ให้ออก จากบ้านโดยไม่คืนหนังสือเดินทาง ไม่จ่ายเงินค่าจ้างตาม กฎหมาย และไม่อนุญาตให้เอาทรัพย์สินส่วนตัวของลูกจ้าง ออกจากบ้านของนายจ้าง ซึ่งการกระทำดังกล่าวฝ่ายนายจ้าง ทราบดีว่าลูกจ้างไม่มีหนทางใดที่จะติดต่อหรือขอความช่วย เหลือจากบุคคลภายนอก จนทำให้นางสาวเอมาเบท ตัดสินใจ ฆ่าตัวตาย แต่เพื่อนบ้านได้ให้การช่วยเหลือไว้ได้ทัน

ลูกจ้างทำงานบ้านชาวเอธิโอเปีย ยื่นฝ้อง เจ้าหน้าที่ระดับสูงขององค์การอนามัยโลก ประจำประเทศไทย กรณีละเมิดสิทธิลูกจ้าง ตามกฎหมายอาญา และตามความผิดพระราช บัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

วันที่ 9 กันยายน 2558 นางสาวเอมาเบท มาโม บีซาเบลูกจ้างทำงานบ้านชาวเอธิโอเปีย เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง นายโยนัส เทกเก้น โวลเดอแมเรียน เจ้าหน้าที่ระดับสูงขององค์การ อนามัยโลก ประจำประเทศไทยและภรรยา เป็นจำเลยในคดี อาญาในความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ซึ่งศาลจังหวัดนนทบุรีกำหนดให้มี การไต่สวนมูลฟ้องในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2558

ความเป็นมาแห่งคดี สืบเนื่องจากนางสาวเอมาเบท โจทก์ในคดีนี้ ได้เดินทางเข้ามาในประเทศไทยพร้อมกับ นายจ้าง ซึ่งเป็นจำเลยทั้งสอง ตั้งแต่วันที่ 16 มิถุนายน 2556 โดยมีข้อตกลในการจ่ายค่าจ้าง พร้อมตั๋วเครื่องบินไป-กลับ ให้แก่โจทก์และให้มีวันหยุดพักผ่อนประจำสัปดาห์และสภาพ การทำงานที่ดี

แต่อย่างไรก็ตาม ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2558 ถึง กลางเดือนมีนาคม 2558 จำเลยทั้งสองได้กระทำผิดต่อโจทก์ โดยจำเลยที่ 1 คือภรรยาของนายโยนัส ได้ทุบตีทำร้ายร่างกาย โจยการทุบตีจนทำให้โจทก์ได้ รับบาดเจ็บมีรอยฟกช้ำตามเนื้อตัวร่างกาย นายโยนัส ซึ่งถูก ฟ้องเป็นจำเลยที่ 2 ในคดีนี้ รู้เห็นเหตุการณ์โดยตลอดแต่ ไม่ห้ามปราม อีกทั้งจำเลยทั้งสอง ยังได้ยึดหนังสือเดินทาง และไม่เคยจ่ายเงินค่าจ้าง ตั๋วเดินทางกลับประเทศ และข่มขู่ ว่า หากโจทก์จะหลบหนีจะถูกตำรวจจับ ทำให้โจทก์ไม่สามารถ ที่จะออกจากบ้านของจำเลยทั้งสองได้

นอกจากนี้ ตั้งแต่วันที่ 16 มิถุนายน 2556-8 มีนาคม 2558 จำเลยทั้งสองยังมีเจตนาบังคับใช้แรงงานโจทก์ และให้ โจทก์อยู่ในสภาพอันมีลักษณะคล้ายทาส โดยจำเลยทั้งสองได้ ให้โจทก์ทำงานตลอด 24 ชั่วโมง จะเรียกใช้งานในเวลาใดก็ได้ หากโจทก์ขัดขืนจะถูกจำเลยที่ 1 ทำร้ายร่างกาย และใช้คำ ด่าทอ ดูถูกเหยียดหยามโจทก์ และจำเลยที่ 1 บังคับให้โจทก์ กินข้าวเปล่าทุกมื้อ กระทั่งวันที่ 8 มีนาคม 2558 โจทก์ได้ถูก จำเลยที่ 1 ทำร้ายร่างกายและไล่ให้ออกจากบ้านโดยไม่คืน หนังสือเดินทางและจ่ายเงินค่าจ้างตามกฎหมาย เป็นเหตุให้ โจทก์คิดฆ่าตัวตาย แต่เพื่อนบ้านได้ช่วยเหลือไว้ได้

สภาทนายความแห่งประเทศไทย มูลนิธิผู้หญิงร่วมกับ มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา ได้ร่วมกันให้ความ ช่วยเหลือนางสาวเอมาเบทให้เข้าถึงการช่วยเหลือทาง กฎหมายและการเยี่ยวยาตามกระบวนการยุติธรรม โดยการ จัดหาทนายความเป็นผู้แทนของนางสาวเอมาเบท ในการยื่น ฟ้องนายโยนัส และภรรยา ต่อศาลจังหวัดนนทบุรี เพื่อให้ ศาลพิจารณาลงโทษจำเลยทั้งสองในคดีอาญา ที่เกี่ยวข้องกับ การหน่วงเหนี่ยวกักขัง โจทก์ ทำให้โจทก์ปราศจากเสรีภาพ ในร่างกาย การทำร้ายร่างกายโจทก์ และความผิดตามพระ ราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 พร้อมทั้งเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายอน เกิดจากการกระทำของจำเลยทั้งสอง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 351,900 บาท นอกจากนี้นางสาวเอมาเบท ยังได้เป็นโจทก์

ยื่นฟ้องเรียกร้องค่าเสียหายกรณีละเมิดสิทธิของนางสาว เอมาเบทตามกฎหมายแรงงาน ต่อศาลแรงงาน ตั้งแต่วันที่ 22 กรกฎาคม 2558 คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแรงงาน จังหวัดนนทบุรี (อ่านรายละเอียด เพิ่มเติมได้ที่ http://hrdfoundation.org/?p=1358)

ศาลปกครองสูงสุด มิมากษาเมิกกอนหนังสือ สำนักงานประกันสังคม กรณีกำหนดแนว ปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเลือกปฏิบัติ ต่อแรงงานข้ามชาติในการเข้าถึงกองทุนเงิน ทดแทน

วันนี้ (9 กันยายน 2558) ศาลปกครองสูงสุดได้มี คำพิพากษาคดีระหว่างนายโจ (ไม่มีนามสกุล) ผู้ฟ้องคดีที่ 1 กับพวกรวม 3 คน กับสำนักงานประกันสังคม (สปส.) ผู้ถูก ฟ้องคดีที่ 1 และพวกรวม 3 คน กรณีการออกหนังสือที่ รส. 0711/2 751 ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2544 เรื่อง การให้ความ คุ้มครองแรงงานข้ามชาติที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยจาก การทำงาน โดยมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาล ปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนหนังสือของ สปส. โดยมี

สาระสำคัญของคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด ดังนี้

- 1. ศาลปกครองสูงสุด ยืนยันในหลักกฎหมายที่ว่า กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครอง ลูกจ้างทุกคนที่ประสบอันตราย ทุพพลภาพ สูญหาย หรือตาย อันเนื่องมาจากการทำงาน หรือป้องกันรักษาผลประโยชน์ให้ แก่นายจ้าง หรือเจ็บป่วยโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพ ของงานหรือโรคซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากการทำงาน โดยนายจ้าง เป็นผู้รับผิดชอบในการจ่ายเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้าง จึงได้มี การจัดตั้ง "กองทุนเงินทดแทน" เพื่อเป็นทุนและหลักประกัน ในการจ่ายเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้างแทนนายจ้างที่มีหน้าที่ต้อง จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทน เพื่อให้ความคุ้มครอง ลูกจ้างทุกคน ซึ่งเสมอภาคเท่าเทียมกัน โดยหาได้แบ่งแยก หรือจัดจำพวกลูกจ้างแต่ประการใดไม่
- 2. ศาลปกครอง เห็นว่า แม้จะปรากฏว่ามี คนต่างด้าว เข้ามาทำงานในประเทศไทยหลายลักษณะ โดยจำแนกได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ
- (1) แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยถูกกฎหมาย แบ่งเป็น

- (1.1) แรงงานต่างด้าวที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติ โดยเป็นแรงงานที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่ผ่านกระบวนการ พิสูจน์สัญชาติจากรัฐบาลพม่า ลาว และกัมพูชา ซึ่งแรงงาน กลุ่มดังกล่าวจะได้รับหนังสือเดินทางชั่วคราวหรือเอกสาร รับรองบุคคล และมีใบอนุญาตทำงาน
- (1.2) แรงงานต่างด้าวที่ผ่านบันทึกข้อตกลง ความร่วมมือระหว่างประเทศ และ
- (1.3) แรงงานต่างด้าวตามความในมาตรา 9, มาตรา 12 และมาตรา 14 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2551
- (2) แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองมาไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในประเทศตามพระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 และได้รับอนุญาตให้ทำงานตาม พระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ. 2551 แบ่งเป็น
- (2.1) แรงงานต่างด้าวตาม มาตรา 13 วรรคหนึ่ง (2) พระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ. 2551 ได้แก่ แรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว และ กัมพูชา ซึ่งได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในประเทศและอนุญาต ทำงานตามมติคณะรัฐมนตรี และ
- (2.2) แรงงานต่างด้าวตาม มาตรา 13 วรรคหนึ่ง (1) (3) (4) และ (5) พระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ. 2551
- (3) แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองมาโดยไม่ถูกต้องตาม กฎหมายและหลบซ่อนโดยไม่แสดงตัว เพื่อขอรับการผ่อนผัน ให้อาศัยอยู่ และไม่ขอรับอนุญาตทำงานชั่วคราว
- 3. แรงงานต่างด้าวที่รัฐได้จัดทำฐานข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งข้อมูลรายละเอียดที่ต้องการอื่นๆ เพื่อความมั่นคงของ ประเทศไว้แล้ว ย่อมเป็นข้อมูลที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะสามารถนำมา ใช้เพื่อการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทนได้ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีทั้งสามซึ่งเป็นแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองมาโดยไม่ถูก ต้องตามกฎหมาย แต่ได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในประเทศ และได้รับอนุญาตให้ทำงาน จึงมีสิทธิได้รับความคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537
- 4. ศาลเห็นว่า การจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทน เป็นหน้าที่โดยตรงของนายจ้าง ตาม มาตรา 44 แห่งพระราช บัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 หากนายจ้างไม่ดำเนินการ ต้องรับโทษตาม มาตรา 46 และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม มีหน้าที่ ตาม มาตรา 47 ที่จะต้องดำเนินการต่อนายจ้างที่ไม่ปฏิบัติ ตามกฎหมาย ดังนั้น หากนำพฤติการณ์ของนายจ้างที่

ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมาปฏิเสธสิทธิของลูกจ้าง จึงย่อม เป็นการไม่สมเหตุสมผล กรณีจึงเป็นการกระทำนอกเหนือ อำนาจหน้าที่ ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

- 5. ศาลเห็นว่า การที่ผู้ถูกพ้องคดีที่ 1 กำหนดให้ การยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นเงื่อนไขของ การกำหนดสิทธิที่จะได้รับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน เป็นการกระทำนอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วย เงินทดแทน
- 6. ศาลเห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีที่ 1 กำหนดว่า แรงงาน ต่างด้าวจะมีสิทธิได้รับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน จะต้องมีหลักฐานว่านายจ้างจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงิน ทดแทนในอัตราไม่ต่ำกว่าค่าจ้างขั้นต่ำ และแรงงานต่างด้าวที่ จดทะเบียนจะต้องยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้กับ ประเทศไทย จึงเป็นการกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- 7. ศาลปกครองจึงพิพากษากลับคำพิพากษาของศาล ปกครองชั้นต้น โดยให้เพิกถอนหนังสือ รส.0711/ว 751 " "เฉพาะในส่วนที่กำหนดว่า แรงงานต่างด้าวจะมีสิทธิได้รับเงิน ทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน จะต้องมีหลักฐานว่านายจ้าง จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทน ในอัตราไม่ต่ำกว่าค่าจ้าง ขั้นต่ำ และแรงงานต่างด้าวที่จดทะเบียนต้องยื่นแบบเสียภาษี เงินได้บุคคลธรรมดาให้กับประเทศไทย โดยให้มีผลบังคับใช้ ในวันมีคำพิพากษานี้...."

มูลนิธิเมื่อสิทธิมนุษยชนและการนัฒนา ออกแถลงการณ์เรียกร้องให้รัฐบาลไทย ทบทานการบังคับใช้กฎหมายและนโยบาย เนื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2558 กระทรวงต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา ได้เผยแพร่รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ ประจำปี 2558 (Trafficking in Person Report 2015 หรือ Tip report) โดยประเทศไทยยังคงถูกจัดให้อยู่ในบัญชีกลุ่มที่ 3 (Tier 3) ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่มีสถานการณ์การค้ามนุษย์ ระดับเลวร้ายที่สุด โดยในรายงานฉบับดังกล่าวได้สะท้อน การจัดการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในช่วงเวลา 1 ปีที่ผ่านมา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้มีความพยายามในการแก้ไข ปัญหาการค้ามนุษย์ แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะสามารถแก้ไข ปัญหาการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยได้ด้วยสาเหตุดังนี้

- 1. เจ้าหน้าที่รัฐไทยยังขาดความรู้ความเข้าใจใน พระราชบัญญัติป้องกัน ปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก พ.ศ. 2551 เช่น นิยามของการแสวงหา ประโยชน์โดยมิชอบ และองค์ประกอบของการค้ามนุษย์ ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถ นำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษได้
- 2. ในขณะที่รัฐไทยกำลังพยายามที่จะแก้ไขปัญหา การค้ามนุษย์ กลับมีรายงานว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไทยมีส่วน เกี่ยวข้องในการเรียกรับผลประโยชน์จากขบวนการค้ามนุษย์
- 3. ประสิทธิภาพในกระบวนการคัดแยกผู้เสียหายจาก การค้ามนุษย์ยังคงมีปัญหาในทางปฏิบัติ แม้ว่าในแต่ละพื้นที่ จะมีการทำงานในรูปแบบของทีมสหวิชาชีพ แต่ด้วยข้อจำกัด ในเรื่องของศักยภาพของแต่ละหน่วยงาน ประกอบกับช่วง เวลาที่ทีมสหวิชาชีพเข้าถึงตัวผู้เสียหายที่ล่าช้า และสถานที่ ในการดำเนินกระบวนการที่ไม่เหมาะสม รวมถึงข้อจำกัดทาง ภาษาของล่ามทำให้ไม่สามารถสื่อความได้ตามเจตนารมณ์ โดยปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้กระบวนการคัดแยกเหยื่อผู้เสียหาย จากการค้ามนุษย์ไม่ประสบความสำเร็จ
- 4. การคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ยังไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติป้องกันและ ปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 เป็นผลให้ผู้เสียหาย ขาดแรงจูงใจในการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการ ดำเบินคดี
- 5. ถึงแม้ว่ารัฐไทยจะมีการปรับปรุงพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 เพื่อให้

ความคุ้มครองแก่ผู้แจ้งเหตุในกรณีที่พบเห็นว่ามีการค้ามนุษย์ เกิดขึ้น แต่กลับมีการฟ้องคดีโดยกองทัพเรือในความผิด ฐานหมิ่นประมาทต่อสื่อมวลชน

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (มสพ.) เห็น ว่ารายงานสถานการร์ด้านการค้ามนุษย์ฉบับนี้ ได้สะท้อนให้ เห็นว่าแม้ว่าในหนึ่งปีที่ผ่านมา รัฐไทยจะมีความพยายามใน การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์มากขึ้น แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะ แก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในระยะยาวได้ เพราะยังขาดความ เข้าใจถึงสภาพปัญหาที่แท้จริง ส่งผลให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่ ไม่ตรงจุด เช่น ยังขาดการพิเคราะห์ถึงสาเหตุอันก่อให้เกิด ความต้องการใช้แรงงานอย่างเข้มข้น ในภาคประมงทะเลและ อุตสาหกรรมต่อเนื่องประมงทะเล ขาดการบูรณาการในการ ดำเนินงานระหว่างหน่วยงานของรัฐและภาคประชาสังคม ตลอดจนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย และการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมาย ทั้งตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ .2551 เองและตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ส่งผลโดยตรง ให้การป้องกันและปราบปราบผู้กระทำความผิดไม่ได้รับความ สำเร็จเท่าที่ควรและกระทบไปยังประสิทธิภาพของกระบวนการ คุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ภายใต้การดูแล ของรัฐไทย

ดังนั้น มูลนิธิฯ จึงขอให้รัฐบาลไทยพิจารณาข้อเสนอ ต่อไปนี้

- 1. จำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐไทยควรต้องทบทวนการใช้ มาตรการทางกฎหมายเพื่อประโยชน์ในการขยายขอบเขตการ ปราบปรามผู้กระทำความผิดและรับรองสิทธิของผู้เสียหาย จากการค้ามนุษย์ ด้วยการแก้ไขนิยามของคำว่าแสวงหา ประโยชน์โดยมิชอบตาม มาตรา 4 พระราชบัญญัติป้อ งกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ให้สอดคล้อง กับข้ อ 3 พิธีสารป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ หรือพิธีสารพาเลอโม (Palermo Protocol) จะเป็นการง่าย ต่อการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมาย ดังกล่าวอีกด้วย
- 2. ในกรณีของการค้ามนุษย์ในรูปแบบการบังคับใช้ แรงงาน รัฐไทยควรมีการพัฒนาแบบฟอร์มการคัดแยกผู้เสีย หายจากการค้ามนุษย์เบื้องต้น ให้มีความเหมาะสมต่อการ ปฏิบัติงานของทีมสหวิชาชีพ โดยนำเอาข้อบ่งชี้ของการบังคับ ใช้แรงงานที่กำหนดโดยองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO Indicator) มาประกอบกับการใช้แบบฟอร์มการคัดแยก ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความ

ถูกต้องและต้องตรงกับบทบัญญัติกฎหมายที่ควรบังคับใช้ เช่น ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ .ศ.2551

- 3. รัฐไทยควรพิจารณาและเปิดโอกาสให้องค์กรภาค เอกชนที่มีศักยภาพเฉพาะด้านในการคุ้มครองสวัสดิภาพ ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เช่น หน่วยงานด้านศาสนา หน่วยงานภาคประชาสังคม ที่มีความพร้อมในการดูแลและ เสริมสร้างศักยภาพให้ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์สามารถ เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการคุ้มครองสวัสดิภาพอันจะ เป็นการส่งเสริมการทำงานแบบบูรณการระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้การจัดการดัง กล่าวยังคงอยู่ภายใต้มาตรฐานและการกำกับดูแลของรัฐไทย
- 4. ในกรณีการฟ้องร้องสื่อมวลชนโดยกองทัพเรือ รัฐไทยควรส่งเสริมการใช้กฎหมายอื่นควบคู่กับพระราช บัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๑ ยกตัวอย่างเช่นประมวลกฎหมายอาญา ที่บัญญัติให้คุ้มครอง ผู้ที่แสดงข้อความโดยสุจริตในการแจ้งข่าวด้วยความเป็นธรรม เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมและเป็นการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน

ทายาทของแรงงานข้ามชาติที่เสียชีวิต จากอุบัติเหตุได้รับค่าสินใหมทดแทน จากบริษัทประกันภัย

เมื่อเดือนมกราคม 2558 นายต้าหาร แรงงานข้ามชาติ ประสบอุบัติเหตุจากการถูกรถชนขณะเดินอยู่บนท้องถนน เป็นเหตุให้เสียชีวิต ทางโครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่ จึงร่วมกับเครือข่ายสหพันธ์แรงงานข้ามชาติ ได้ช่วยเหลือในการติดตามหาทายาทผู้เสียชีวิตที่รัฐฉาน ประเทศพม่า และดำเนินการเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อ ยื่นคำร้องขอรับเงินค่าสินไหมทดแทนจากบริษัททิพยประกัน ภัย พร้อมทั้งทำหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกำกับและ ส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ภาค 1 เชียงใหม่ ขอให้ ออกความเห็นให้บริษัททิพยประกันภัย ภาค 1 เชียงใหม่ ขอให้ ออกความเห็นให้บริษัททิพยประกันภัย ภาค 1 เทียงใหม่ ขอให้ เขื่องจาก ให้แก่มารดาของผู้ตาย มีเพียงใบผ่านข้ามแดนและ ไม่สามารถเปิดบัญชีธนาคารในประเทศไทยได้

ต่อมาวันที่ 6 กรกฎาคม 2558 บริษัททิพยประกันภัย จำกัด ได้ตกลงจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทน แก่ทายาทผู้ตาย เป็นเงินสดในงวดเดียว เป็นเงินทั้งสิ้น 165,000 บาท

ภาพทายาทนายต้าหาร รับเงินค่าสินไหมทดแทนจากจากบริษัทประกันภัย

แรงงานข้ามชาติ ได้รับเงินทดแทนจาก การขาดรายได้ เนื่องจากการประสบอันตราย จากการทำงาน

นางหลาว หรือ NAN HLA ประสบอันตรายเนื่องจาก การทำงานเมื่อเดือนกันยายน 2557 เป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บ สาหัส โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินการช่วยเหลือ โดยนำแรงงานยื่นคำร้องต่อสำนักงาน

ภาพนางหลาว รับเงินทดแทนจากการขาดรายได้ กรณีประสบ อันตรายจากการทำงาน จากสำนักงานประกันสังคม

สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ กรณีนายจ้าง ไม่จ่ายค่าแรง และการขอรับเงินทดแทนกรณีประสบอันตราย จากการทำงาน ที่สำนักงานประกันสังคม หลังจากยื่นคำร้อง ที่ประกันสังคมแล้ว ปรากฏว่านายจ้างมิได้จ่ายเงินสมทบเข้า กองทุนเงินทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 สำนักงานประกันสังคม จึงได้เรียกให้นายจ้างจ่ายเงิน สมทบย้อนหลังเข้ากองทุนเงินทดแทน และเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2558 นางหลาวได้รับเงินทดแทนจากการขาด รายได้ จำนวน 8 เดือน 26 วัน จากสำนักงานประกันสังคม เป็นเงิน 50,704 บาท ส่วนเรื่องเงินทดแทนกรณีประสบ อันตรายจากการทำงาน ยังอยู่ระหว่างการประเมินความ สภาพการเจ็บจากแพทย์ผู้รักษา

ทายาทแรงงานข้ามชาติ ได้รับสิทธิประโยชน์ ทดแทน กรณีเสียชีวิต จากกองทุนประกันสังคม เป็นการปฏิบัติงานของโครงการยุติธรรม เนื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดสมุทรสาคร

นาย Zaw Min Latt สามีของนาง SANDAR LWIN แรงงานข้ามชาติที่ทำงานในกิจการเย็บผ้า พื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้เสียชีวิตลง จากอาการเส้นเลือดในสมองแตก เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2557 โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ ได้ดำเนินการช่วยเหลือนาย Zaw Min Latt ในการยื่นคำร้อง ขอรับสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีเสียชีวิต กับสำนักงาน ประกันสังคม เขตพื้นที่ 6 กรุงเทพมหานคร ในฐานะที่เป็น ผู้ทำหน้าที่ในการจัดการศพ

วันที่ 17 กรกฎาคม 2558 สำนักงานประกันสังคมได้ ออกคำสั่งให้นาย Zaw Min Latt ได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทน กรณีเสียชีวิต จากกองทุนประกันสังคม เป็นเงินจำนวน 40,000 บาท

ภาพกลางนาย Zaw Min Latt รับประโยชน์ทดแทนกรณีเสียชีวิต ณ สำนักงานประกันสังคม เขต 6

แรงงานข้ามซาติ จำนวน 13 คน ยื่นฝ้องนายจ้างต่อศาลแรงงาน กรณีไม่ได้รับค่าจ้างตามกฎหมาย

นายตาลและเพื่อนแรงงาน รวม 13 คน ซึ่งเป็นแรงงาน ข้ามชาติ (ชาวพม่า) ทำงานในกิจการก่อสร้าง พื้นที่จังหวัด เชียงใหม่ ในโครงการก่อสร้างสถานธรรม ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2557-กุมภาพันธ์ 2558 แต่ได้ถูกจ้างค้างค่าแรงเป็นเงิน 102,598 บาท

วันที่ 26 พฤษภาคม 2558 ลูกจ้างทั้ง 13 คน ได้เดิน ทางไปยื่นคำร้องต่อสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเรียกร้องค่าแรงที่นายจ้างค้างจ่าย และสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ออกคำสั่ง ให้นายจ้างจ่ายตามที่ลูกจ้างเรียกร้อง แต่เมื่อครบกำหนดการ ชำระค่าแรง นายจ้างไม่ยอมจ่าย ลูกจ้างทั้ง 13 คน จึงได้ยื่น ฟ้องนายจ้างต่อศาลแรงงานวันที่ 3 กรกฎาคม 2558 โดยศาล แรงงานได้กำหนดวันนัดพร้อมวันที่ 6 ตุลาคม 2558

ภาพแรงงานข้ามชาติ 13 คน ยื่นฟ้องนายจ้างต่อศาลแรงงาน กรณีนายจ้างไม่จ่ายค่าแรงแก่คนงานตามกฎหมาย

ลูกจ้างทำงานบ้าน ได้รับการปล่อยตัว หลังเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งข้อหาไม่ผก หนังสือเดินทางขณะที่มีการตรวจโดยเจ้าหน้าที่

นาย Soe Win แรงงานข้ามชาติ (ชาวพม่า) ได้ร้องขอ ความช่วยเหลือ กรณีนางปา ปา นี ภรรยา ซึ่งทำงานเป็นลูกจ้าง ทำงานบ้าน พื้นที่อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมตัวไว้ เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2558 และถูกตั้งข้อหาว่าเกี่ยวข้องกับการลักทรัพย์ของนายจ้าง นางปา ปา นี ไม่มีเงินสำหรับการประกันตัว ทางโครงการ ยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดสมุทรสาคร

ได้ดำเนินการช่วยเหลือทางคดี โดยประสานข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานกับพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานตำรวจ จึงได้ดำเนินการสั่งปรับนางปา ปา นี เป็นเงิน 200 บาท กรณี ที่ไม่ได้แสดงหนังสือเดินทางเมื่อมีการตรวจ หลังจากจ่าย ค่าปรับแล้ว นางปา ปา นี ได้รับการปล่อยตัว

สถานีตำรวจภูธรลาดหลุมแก้ว LATLUMKAEO PROVINCIAL POLICE STATION

ภาพเจ้าหน้าที่โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติช่วยเหลือ ลูกจ้างทำงานบ้าน ณ สถานีตำรวจภูธรลาดหลุมแก้ว

แรมงานข้ามชาติ ได้รับเงินทดแทน กรณีประสบอันตรายจากการทำงาน จากกองทุนเงินทดแทน

นายตาแง หรือ Thar Nge แรงงานข้ามชาติ (ชาวพม่า) เป็นลูกจ้างในกิจการผลิตชิ้นส่วนประกอบรถยนต์ พื้นที่ จังหวัดสมุทรสาคร ประสบอันตรายจากการทำงาน เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2556 เป็นเหตุให้นิ้วกลางด้านซ้ายขาด ต่อมาวันที่ 27 พฤษภาคม 2556 นายตาแง ได้ยื่นคำร้องขอรับเงินทดแทน จากสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานคร เขตพื้นที่ 6

ภาพลูกจ้าง รับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน ณ สำนักงานประกันสังคม

ซึ่งนายจ้างได้ขึ้นทะเบียนนายตาแง เป็นผู้ประกันตน ในพื้นที่ ดังกล่าวไว้ นายตาแงได้รับการประเมินการสูญเสียอวัยวะเมื่อ วันที่ 25 มิถุนายน 2558 ทำให้สำนักงานประกันสังคม สามารถออกคำสั่งให้นายตาแง สามารถรับเงินทดแทน จาก กองทุนเงินทดแทน เป็นเงิน 102,960 บาท โดยนายตาแง ได้รับเงินทดแทน เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2558

ทายาทของแรงงานข้ามชาติที่เสียชีวิต จากอุบัติเหตุได้รับค่าสินใหมทดแทน จากบริษัทประกันภัย

วันที่ 8 มกราคม 2558 นายซอโซอ่อง แรงงานข้ามชาติ ประสบอุบัติเหตุจากการถูกรถยนต์สิบล้อชน ขณะขับขี่รถ จักรยานยนต์ เป็นเหตุให้เสียชีวิตทันทีในที่เกิดเหตุ เหตุเกิดใน พื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ในการนี้ทางคลินิกกฎหมาย แรงงาน แม่สอด ได้ดำเนินการช่วยเหลือนางนันโมโข่ ทายาท ให้สามารถเข้าถึงเงินสินไหมทดแทน จากบริษัทประกันภัย ที่คู่กรณีได้ทำประกันภัยไว้

วันที่ 20 มีนาคม 2558 ทายาทได้รับค่าสินไหมทดแทน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 เป็นเงิน 200,000 บาท และวันที่ 10 กันยายน 2558 ได้รับค่าสินไหมแทน จากบริษัทประกันภัย เป็นเงิน 300,000 บาท รวมค่าสินไหมทดแทนที่ทายาทได้รับทั้งสิ้น 500,000 บาท

ภาพนางนั้นโมไข่ รับเงินค่าสินไหมทดแทนจากจากบริษัทประกันภัย

แรงงานข้ามซาติ จำนวน 36 คน ยื่นฝ้องนายจ้างต่อศาลแรงงาน กรณีไม่ได้รับค่าจ้างตามกฎหมาย

เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2558 แรงงานข้ามชาติ จำนวน 36 คน ซึ่งเป็นแรงงานในภาคกิจการก่อสร้าง และเป็นลูกจ้าง ของนายจ้างรับเหมาก่อสร้างที่รับงานบางส่วนมาจากบริษัท ผู้รับเหมาชั้นต้น หรือนายจ้างรับเหมาค่าแรง ถูกนายจ้างคน ดังกล่าวค้างจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลามาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2558 จนกระทั่งวันที่ 15 มีนาคม 2558 ลูกจ้างไม่สามารถ ติดต่อนายจ้างรับเหมาค่าแรงได้ จึงได้ยื่นคำร้องต่อพนักงาน ตรวจแรงงาน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ต่อมาวันที่ 5 มิถุนายน 2558 พนักงานตรวจแรงงาน ได้มีคำสั่งให้นายจ้างผู้รับเหมาค่าแรง และบริษัทผู้รับเหมาชั้นต้น จ่ายเงินค่าจ้างและค่าล่วงเวลาให้ ลูกจ้างทั้ง 36 คน แต่ปรากฏว่านายจ้างทั้งสองรายไม่ปฏิบัติ ตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงาน

คลินิกกฎหมายแรงงาน แม่สอด ช่วยเหลือแรงงาน 36 คน ยื่นฟ้องนายจ้างทั้งสองราย ต่อศาลแรงงาน ภาค 6 จังหวัด นครสวรรค์ โดยศาลแรงงานได้กำหนดให้มีการไกล่เกลี่ยกัน ระหว่างลูกจ้างและนายจ้างในวันที่ 5 พฤศจิกายน 2558

แรงงานข้ามชาติ ได้รับเงินทดแทน กรณีประสบอันตรายจากการทำงาน จากกองทุนเงินทดแทน

นาง SAW SHWE NU แรงงานข้ามชาติ เป็นลูกจ้าง ในสถานประกอบการผลิตไม้แขวนเสื้อ ประสบอันตราย จากการทำงาน เหตุเกิดเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2558 ทำให้ กระดูกแขนซ้ายหัก ต้องทำการผ่าตัด ดามเหล็ก และรักษาตัว ที่โรงพยาบาลบางพลี หลังรับการรักษาแล้ว นายจ้างไม่ได้จ่าย ค่ารักษาทั้งหมด และลูกจ้างไม่สามารถรับภาระค่ารักษาได้ จึงได้ยื่นคำร้องต่อสำนักงานประกันสังคมสมุทรสาคร สาขา บางเสาธง วันที่ 30 มีนาคม 2558 เพื่อขอรับเงินทดแทน และ ค่ารักษาพยาบาล เนื่องจากลูกจ้างประสบอันตรายระหว่าง การทำงาน กรณีนี้ลูกจ้างมีหนังสือเดินทางและใบเสร็จสำหรับ การยื่นคำร้องขออนญาตทำงาน เมื่อปี 2557

ต่อมา วันที่ 22 กันยายน 2558 สำนักงานประกันสังคม ได้ออกคำสั่งให้นายจ้างจ่ายค่ารักษาพยาบาลแก่ลูกจ้าง รวมทั้งเงินทดแทนจากการขาดรายได้ จำนวน 14,040 บาท โดยนายจ้างตกลงจ่ายตามคำสั่งของสำนักงานประกันสังคม ทั้งหมดแล้ว อย่างไรก็ตามลูกจ้างยังคงรอผลการประเมินการ สูญเสียสมรรถภาพในการทำงานของอวัยวะที่ได้รับบาดเจ็บ เพื่อขอรับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน สำนักงาน ประกันสังคมต่อไป

ภาพลูกจ้างรับค่ารักษาพยาบาลและเงินทดแทน จากการขาดรายได้จากนายจ้าง ณ สำนักงานประกันสังคม

กิจกรรมที่น่าสนใจ

8-10 กรกฎาคม โครงการต่อต้านการค้า มนุษย์ ด้านแรงงาน มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชน และการพัฒนา (มสพ.)

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับเจ้าหน้าที่ทีมสหวิชาชีพในการ ปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและสร้างเครือข่าย ความร่วมมือของเจ้าหน้าทีผู้ปฏิบัติงานและทีมสหวิชาชีพ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ณ เทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก โดยมีตัวแทน ผู้เข้าร่วมจากหน่วยงานภาคเอกชน ภาครัฐและทนายความ จำนวนทั้งสิ้น 24 คน

18 กรกฎาคม ผู้แทน มสพ. เข้าร่วมประชุมในโครงการ "ปฏิรูป โครงสร้างงานสอบสวนของพนักงาน สอบสวน"ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะ ในการปฏิรูปโครงสร้างงานสอบสวน ที่เหมาะสมและก่อประโยชน์ให้แก่ ทั้งผู้ปฏิบัติงานและองค์กรมากที่สุด

โดยมีตัวแทนบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมและภาค ประชาสังคม เข้าร่วมประชุมหารือครั้งนี้ประมาณ 20 คน จัดโดย มูลนิธิเอเชีย ณ โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพมหานคร

ระหว่างวันที่ 11-12 กรกฎาคม มสพ.ร่วมกับ สำนักงานกฎหมาย U Kyaw Myint ซึ่งมีสำนักงานที่กรุง ย่างกุ้ง ประเทศพม่า จัดทำ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ

เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์การให้ความช่วยเหลือ แรงงานข้ามชาติที่ทำงานในประเทศไทยและการสร้างเครือข่าย นักกฎหมาย และองค์กรภาคประชาสังคมระหว่างไทยและพม่า ในการให้ความช่วยเหลือแรงงานข้ามชาติ มีตัวแทนทนายความ ไทย และพม่า สหภาพแรงงาน องค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กร ระหว่างประเทศเข้าร่วมประมาณ 60 คน ทั้งนี้นอกจากการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานแล้ว ยังสนับสนุนให้เกิด การทำงานร่วมกับองค์กรภาคประชาสังคมในการเสริมสร้าง ความเข้มแข็งทางกฎหมายแก่แรงงานข้ามชาติ

20 กรกฎาคม ผู้แทน มสพ. เข้าร่วมประชุมหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรื่องการจัดทำวิสัยทัศน์ ประชาคมอาเซียน ค.ศ. 2025 และแผนงานประชาคมอาเซียน

โดนวิสัยทัศน์และแผนงานประชาคมอาเซียนเป็นเอกสารที่จะ กำหนดทิศทางของอาเซียนในอีก 10 ปีข้างหน้า จัดโดย กระทรวงการต่างประเทศ ณ โรงแรม เดอะ สุโกศล กรุงเทพมหานคร

26 กรกฎาคม โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ ประจำจังหวัดเชียงใหม่ ได้จัดกิจกรรม ให้ความรู้แก่แรงงานข้ามชาติในชุมชนภาคเกษตร พื้นที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในหัวข้อความ รู้ว่าด้วยกฎหมายการทำงานของคนต่างด้าว กฎหมายคุ้มครองแรงงานในภาคเกษตร การใช้สารเคมี ในภาคเกษตร นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมยังได้ร่วมแลกเปลี่ยนสถานการณ์ของแรงงานข้ามชาติภาคเกษตร

พื้นที่อำเภอฝาง ปัญหาการขาดความรู้เกี่ยวกับอันตร^ายจากการใช้สารเคมี มีแรงงานเข้าร่วมทั้งสิ้น 21 คน เป็นแรงงานหญิง 5 คน แรงงานชาย 16 คน

29 กรกฎาคม ผู้แทน มสพ. เข้าร่วมประชุม เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งแก่เจ้าหน้าที่ ทูตแรงงานที่มาจากประเทศเพื่อนบ้าน: จริยธรรม ของกระบวนการจัดหางาน (Capacity Building

Workshop on Strenthening the Role of Labour Attache's in Thailand: Ethical Recruitment) ได้แก่ เมียนมาร์ ลาว และกัมพูชา จัดโดยองค์การ แรงงานระหว่างประเทศ ณ โรงแรม โนโวเทล เพลินจิต กรุงเทพมหานคร การประชุมครั้งนี้จัดขึ้นเพื่อนำเสนอบทบาทของทูตแรงงาน ข้อท้าทายและ แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการจัดหางานสำหรับแรงงานข้ามชาติ รวมทั้งการจัด ให้มีการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโรงงาน ในจังหวัดสมุทรปราการอีกด้วย

30 กรกฎาคม โครงการยุติธรรมเพื่อ แรงงานข้ามชาติ พื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับ

อาสาสมัครวิทยากรแรงงานข้ามชาติ จัดกิจกรรม ให้ความรู้แก่แรงงานข้ามชาติ ในกิจการก่อสร้าง พื้นที่อำเภอดอยสะเก็ด ในหัวข้อ สิทธิของ แรงงานตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และ สิทธิตามกฎหมายประกันสังคม มีแรงงาน เข้าร่วมทั้งสิ้น 22 คน เป็นแรงงานหญิง 9 คน แรงงานชาย 13 คน

1-2 สิงหาคม ผู้แทน มสพ. เข้าร่วมประชุมหารือในระดับอนุภูมิภาค ว่าด้วย วาระการพัฒนาหลังปี 2558 (2015)เพื่อให้ผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอ แนะด้านตัวชี้วัด เฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแรงงานย้ายถิ่นและการย้ายถิ่น เพื่อให้ เกิดการรณรงค์ให้ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแรงงานย้ายถิ่นและการย้ายถิ่นอยู่ในกรอบ ตัวชี้วัดของแผนการพัฒนาที่ยั่งยืน ขององค์การสหประชาชาติ

5 สิงหาคม ผู้แทน มสพ. เข้าร่วมกิจกรรม การประชุมหารือระหว่าง องค์กรภาคประชาสังคม ว่าด้วยการจัดทำรายงาน ทบทวนสถานการณ์ด้าน

สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย (Universal Periodic Review-UPR) ซึ่งเป็นกลไกการตรวจสอบสถานการณ์สิทธิมนุษยชน แห่งองค์การ สหประชาชาติ โดยไทยในฐานะประเทศสมาชิกจะดำเนินการ ส่งรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในรอบที่ 2 ใน ปี 2558(2015) โดยองค์กรภาคประชาสังคมสามารถนำเสนอ รายงานสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนส่งผ่านสำนักข้าหลวง ใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN-OHCHR) ได้ ภายในเดือน กันยายน 2558 ทั้งนี้มีตัวแทนองค์กรภาคประชา สังคมเข้าร่วมประมาณ 50 คน ที่ดำเนินกิจกรรมด้านสังคม ในภาคต่างๆ เข้าร่วม ณ สำนักงานองค์การสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย

10-12 สิงหาคม ผู้แทน มสพ. เข้าร่วมประชุม ว่าด้วยเรื่อง Labour Migration: Who Benefits? A Global Conference on Worker Rights and

Share Prosperity. มีผู้เข้าร่วมประมาณ 125 คน จาก 25 ประเทศทั่วโลก รวมทั้งสมาชิกขององค์กร Solidary Center ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนทำงานด้านสิทธิของแรงงาน และ สหภาพแรงงาน องค์กรแรงงานด้านแรงงานข้ามชาติ องค์กร พัฒนาเอกชน นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ตลอดทั้งตัวแทน หน่วยงานของรัฐบาลด้วย โดยการประชุมครั้งนี้จัดขึ้นเพื่อนำ เสนอบทบาทขององค์กรภาคต่างๆ ที่มีส่วนร่วมให้เกิดการ เปลี่ยนแปลง การเสริมสร้างพลังของแรงงานข้ามชาติ และ การรณรงค์ ส่งเสริมบทบาทของแรงงานข้ามชาติในด้านการ เพิ่มศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ตลอดทั้ง การปกป้องและคุ้มครองแรงงานข้ามชาติโดยไม่เลือกปฏิบัติ อีกด้วย

13-14 สิงหาคม ผู้แทน มสพ. เข้าร่วมกับคณะทำงานแบบเปิดว่าด้วย แรงงานย้ายถิ่นและการจัดหางาน เพื่อ จัดทำแผนการรณรงค์ว่าด้วยการจัดหางานของแรงานข้ามชาติในประเด็นที่ เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น ได้แก่ 1. ไม่เก็บ ค่าธรรมเนียมกับแรงงานข้ามชาติ 2. ให้มีประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนใน ข้อตกลงระหว่างรัฐบาลเรื่องการจ้างงาน 3. สนับสนุนความริเริ่มด้านจริยธรรม การจ้างงาน 4. การวิจัยและการเก็บ ข้อมูล ซึ่งจัดขึ้น ณ ประเทศอินโดนีเซีย

20 สิงหาคม คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ร่วม มสพ. และองค์กร Migrant Forum in Asia (MFA) จัดประชุมหารือและจัดทำข้อเสนอแนะ ว่าด้วย "วาระการพัฒนาหลังปี 2015" เฉพาะ ประเด็นแรงงานย้ายถิ่นและการย้ายถิ่น ทั้งนี้เพื่อ

ให้ข้อเสนอในที่ประชุมส่งถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาและ ให้ความสำคัญในประเด็นแรงงานย้ายถิ่นและการย้ายถิ่นรวมอยู่ในแผนการพัฒนา หลังปี 2015 โดยหน่วยงานเหล่านั้นรับประกันว่าเป้าหมายย่อยที่เกี่ยวข้องกับ แรงงานย้ายถิ่นจะถูกบรรจุอยู่ในแผนการพัฒนาของประเทศด้วย ทั้งนี้ ในการจัดงาน ดังกล่าว มีตัวแทนภาครัฐและภาคประชาสังคม เข้าร่วมประมาณ 30 คน ณ ห้อง ประชุมชั้น 16 สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย อาคารซอฟแวร์ปาร์ค ถนน แจ้งวัฒนะ ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

21 สิงหาคม คลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่ แม่สอด เป็นเจ้าภาพในการรวบรวมการรับบริจาค เครื่องอุปโภค บริโภค เพื่อนำไปช่วยเหลือ ผู้ประสบอุทกภัย ในประเทศพม่า โดยมีแรงงาน ในชุมชนแรงงานข้ามชาติ องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชนทั่วไปร่วมบริจาคเป็นจำนวนมาก

23 สิงหาคม ผู้แทนจากโครงการต่อ ต้านการค้ามนุษย์ด้าน แรงงาน เป็นวิทยากร

บรรยายให้ความรู้ด้านกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 เรื่อง แนวทางการ ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้เสียหายจากการค้า มนุษย์ด้านแรงงาน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การให้ ความช่วยเหลือคดีที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ตลอดทั้งนำเสนอข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข ปัญหาการค้ามนุษย์ จัดโดยเครือข่ายแรงงานข้ามชาติ โดยมีแรงงานเข้าร่วมประมาณ 30 คน เข้าร่วมรับฟัง การบรรยาย

สิงหาคม ผู้แทน มสพ. เข้าร่วมงาน เสวนาทางวิชาการว่าด้วย เรื่อง "อนาคตแยกกองทุน ประกันสังคมสำหรับ

ผู้ประกันตนข้ามชาติ: ความจำเป็นและความเป็นไปได้" จัดโดย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับมูลนิธิ เพื่อนหญิง มูลนิธิอารมณ์พงศ์พงัน คณะทำงานพัฒนากลไกและ กลยุทธ์การเข้าถึงนโยบายประกันสังคมที่เหมาะสมสำหรับ แรงงานข้ามชาติ และเครือข่ายประกันสังคมของคนทำงาน ซึ่งการจัดงานครั้งนี้มีขึ้นเพื่อร่วมพิจารณาถึงผลกระทบหรือ การเลือกปฏิบัติที่อาจจะเกิดขึ้นกับแรงงานข้ามชาติในอนาคต

28 สิงหาคม โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับอาสาสมัครวิทยากรแรงงานข้ามชาติ จัดกิจกรรมให้ความรู้แก่แรงงานข้ามชาติ ในกิจการก่อสร้าง พื้นที่อำเภอดอยสะเก็ด ในหัวข้อ สิทธิของแรงงานตามกฎหมายุ่ คุ้มครองแรงงาน และสิทธิตามกฎหมายประกันสังคม เนื่องจากแรงงานยังประสบปัญหา ้ เรื่องการได้รับค่าแรงต่ำกว่าค่าแรงขั้นต่ำ และนายจ้างมิได้นำลูกจ้างเข้าสู่ระบบประกัน สังคม ซึ่งมีแรงงานเข้าร่วมทั้งสิ้น 36 คน เป็นแรงงานหญิง 14 คน แรงงานชาย 22 คน่

27-28 สิงหาคม โครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน จัดอบรมเชิงปฏิบัติ การสำหรับเจ้าหน้าที่ทีมสหวิชาชีพในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้า มนุษย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและทีมสหวิชาชีพตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ณ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยมีตัวแทนผู้เข้าร่วม จากหน่วยงานภาคเอกชน ภาครัฐและทนายความ จำนวนทั้งสิ้น 30 คน

30 สิงหาคม โครงการยติธรรม เพื่อแรงงานข้ามชาติ พื้นที่จังหวัด เชียงใหม่ จัดกิจกรรมอบรมทักษะการ เป็นวิทยากรให้แก่อาสาสมัครวิทยากร ที่มาจากชุมชนแรงงานข้ามชาติ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการพูดในที่ สาธารณะ ในชุมชนแรงงาน โดยมี อาสาสมัครแรงงานเข้าร่วมทั้งสิ้น 15 คน เป็นแรงงานชาย 6 คน แรงงานหญิง 9 คน

31 สิงหาคม ตัวแทนเจ้าหน้าที่จาก สำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมือง พื้นที่ จังหวัดสมุทรสาคร เข้าเยี่ยมสำนักงาน โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ พื้นที่มหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อ

รับทราบการทำงานในประเด็นการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่แรงงาน ข้ามชาติ และบทบาทของเจ้าหน้าที่สำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองในการส่งเสริม่ งานดังกล่าว

1 กันยายน สมาชิกเครือข่ายประชากรข้ามชาติและ ผู้แทน มสพ. เข้าหารือกับนายอารักษ์ พรมมณี รองปลัด กระทรวงแรงงาน ณ กระทรวงแรงงาน เรื่องแนวคิดของ กระทรวงแรงงานในการแยกกองทุนประกันสังคมสำหรับ แรงงานข้ามชาติโดยเฉพาะ ส่วนหนึ่งเห็นว่า แนวคิดเรื่อง

การแยกกองทุนดังกล่าวอาจจะก่อให้เกิดการจัดทำมาตรฐานที่ไม่เท่าเทียมกัน เกิดการเลือกปฏิบัติ อาจจะเกิดปัญหาด้านความมั่นคงของกองทุน รวมทั้งความ ไม่ชัดเจนด้านระบบการค้ำประกันของกองทุน ซึ่งทางสมาชิกเครือข่ายก็ได้จัดทำ หนังสือแสดงความคิดเห็บและข้อเสบอแนะเบื้องต้นประกอบกับการหารือด้วย

3 กันยายน เจ้าหน้าที่โครงการ คลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก เข้าพบปลัดเทศบาลนคร แม่สอด จังหวัดตาก เพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูลสถานการณ์ของแรงงานในพื้นที่ แม่สอด โดยเฉพาะปัญหาที่แรงงาน ร้องเรียนผ่านทางโครงการ ซึ่งแรงงาน ผู้ร้องเรียนอ้างว่าถูกแสวงหาประโยชน์ โดยมิชอบด้วยการเรียกรับเงินจาก เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองบางราย โดย ทางเจ้าหน้าที่โครงการจะร่วมกันเจ้า หน้าที่ฝ่ายปกครองสอบข้อเท็จจริง เพิ่มเติมและแสวงหาแนวทางในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกันต่อไป

3 กันยายน ผู้แทนจากโครงการ คลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก เป็นวิทยากรรับเชิญ ในการ อบรมให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นและ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง แรงงาน แก่นักเรียนชาวพม่าที่เข้ามาเรียน

หลักสูตรด้านการโรงแรมและการทำอาหารที่ศูนย์ The Passport Learning Center อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีนักเรียนเข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 20 คน

4-5 กันยายน เครือข่าย ช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South East Asia Legal Aid Network-SEALAW) จัดประชุมวางแผน การดำเนินกิจกรรมภายใต้เครือข่าย ช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยมุ่งเน้น

ให้มีการจัดเวทีการประชุมว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก เครือข่าย รวมทั้งจัดอบรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้ให้ความช่วยเหลือด้านคดี แก่ประชาชน ซึ่งการประชุมครั้งจัดขึ้นที่เมือง มัณฑะเลย์ ประเทศเมียนมาร์

8 กันยายน ผู้แทน มสพ. เข้าร่วมโครงการสัมมนาเรื่อง สิทธิการรวมตัวต่อรอง ของแรงงานข้ามชาติ: บทเรียนรู้สู่อนาคต? ซึ่งการประชุมดังกล่าวจัดขึ้นโดยมี วัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการศึกษา เรื่อง "สิทธิการรวมตัวของแรงงานข้ามชาติ" ที่จัดทำโดย มูลนิธิอารมณ์ พงศ์พงัน รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทาง ในการประสานความร่วมมือเพื่อส่งเสริมสิทธิในการรวมตัวต่อรองของแรงงานข้ามชาติ

14 กันยายน
ตัวแทน มสพ.
เข้าร่วมการหารือ
ระหว่างตัวแทน
รัฐบาลไทย ตัวแทน
องค์กรลูกจ้าง
ตัวแทนองค์กร

นายจ้าง และองค์กรภาคประชาสังคม ว่าด้วยการจัดทำ ข้อเสนอระดับประเทศในประเด็น อาชีวอนามัย ความ ปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในที่ทำงาน และบทบาทของ พนักงานตรวจแรงงาน เพื่อที่จะนำข้อมูลดังกล่าวเสนอต่อ เวทีการประชุมด้านแรงงานย้ายถิ่น (AFML) ครั้งที่ 8 ซึ่งจะจัดขึ้นที่ประเทศมาเลเซีย จัดโดยองค์การแรงงาน ระหว่างประเทศ ร่วมกับกระทรวงแรงงาน ณ โรงแรม VIE กรุงเทพมหานคร

14-16 กันยายน เจ้าหน้าที่โครงการคลินิก กฎหมายแรงงาน พื้นที่ แม่สอด จังหวัดตากเข้ารับ การอบรมการเป็นล่าม ภาษาสำหรับแรงงานข้าม ชาติ ซึ่งจัดโดยกระทรวง

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับองค์การระหว่าง ประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM) โดยการจัดอบรมครั้งนี้ มีขึ้นเพื่อ สนับสนุนการทำงานของล่ามในกระบวนการคัดแยก ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานตำรวจตรวจ คนเข้าเมือง โดยมีผู้มีเข้ารับการอบรมจากองค์กรภาคประชา สังคม ตัวแทนแรงงานข้ามชาติ สักงานสวัสดิการและคุ้มครอง งาน และเจ้าหน้าที่ตำรวจจากสถานีตำรวจภูธรแม่สอด รวม 18 คน ณ เทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก

14-15 กันยายน ผู้แทน มสพ. เข้าร่วม ประชุมระดับนานาชาติ ว่าด้วยการสร้างความ เข้มแข็งในการคุ้มครอง ชาวโรฮิงญาที่ไร้รัฐ โดย

การประชุมครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ต่อชะตากรรมของชาวโรฮิงญา และให้ภาคประชาสังคมดำเนินการอย่างมี ยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งต่อการคุ้มครองชาวโรฮิงญา ที่ไร้รัฐในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิค โดยมีผู้เข้าร่วมจากองค์กรระหว่าง ประเทศ องค์กรระดับภูมิภาค รวมทั้งนักกิจกรรม นักวิจัย และ ผู้แทนหน่วยงานรัฐ ณ โรงแรม Rembrandt Hotel กรุงเทพมหานคร

17 กันยายน ผู้แทน มสพ. เข้าร่วมประชุม หน่วยงานภาคีเครือข่ายว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ ในประเทศไทย โดยการประชุมครั้งนี้ ผู้แทน มสพ. ได้นำเสนอเรื่องการให้ความช่วยเหลือในกระบวนการ

ยุติธรรมต่อ ผู้เสียหายชาว โรฮิงญา ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท กรุงเทพ

17 กันยายน มสพ. ประจำจังหวัด เชียงใหม่ ร่วมกับอาสาสมัครวิทยากรแรงงาน ข้ามชาติ จัดกิจกรรมให้ความรู้แก่แรงงาน ข้ามชาติในพื้นที่หนองฮ่อ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีการให้ ความรู้ด้านสิทธิของแรงงานตามกฎหมาย คุ้มครองแรงงานและสิทธิในประกันสังคม รวมทั้งการแลกเปลี่ยนสถานการณ์ด้าน การรายงานตัวอยู่ในราชอาณาจักรไทย ของแรงานข้ามชาติที่สำนักงานตรวจคน เข้าเมือง ทุก 90 วัน มีแรงงานเข้าร่วมทั้งสิ้น 40 คน (แรงงานชาย 26 คน แรงงานหญิง 14 คน)

นเข้าร่วมการสัมมนาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับรายงานสถานการณ์ การค้ามนุษย์ของกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา (Trafficking in Persons-TIP Report 2015) ซึ่งการประชุมครั้งนี้นอกจากมีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นต่อรายงาน TIP Report แล้ว ยังได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้และอคิดเห็นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐ โดยเฉพาะ การประสานงานร่วมกับองค์กรภาคประชาสังคมให้มากขึ้น

22 กันยายน เจ้าหน้าที่โครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงา

22 กันยายน ผู้แทน มสพ. ร่วมกับ คณะทำงาน ติดตามประกันสังคมที่ เหมาะสมกับแรงงานข้าม ชาติ และเครือข่ายประชากร ข้ามชาติ ได้เข้ายื่นหนังสือ ต่อเลขาธิการ สำนักงาน ประกันสังคม เรื่องการ

ดำเนินการในกองทุนประกันสังคมกับแรงงานข้ามชาติ เนื่องจากทางกลุ่ม ผู้ยื่นหนังสือไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอสำนักงานประกันสังคมในการแยก กองทุนประกันสังคมระหว่างแรงงานข้ามชาติและแรงงานสัญชาติไทย ณ สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน

22-23 กันยายน ผู้แทน มสพ. เข้าร่วมสัมมนาการทบทวนยุทธศาสตร์ และสถานการณ์ด้านการเคลื่อนย้ายประชากรข้ามชาติ ปี 2558 โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อติดตามกฎหมาย นโยบายและการจัดการการเคลื่อนย้ายของ ประชากรทั้งในภาวะปกติและไม่ปกติ การทบทวนยุทธศาสตร์และการทำงาน ของเครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติที่ผ่านมา ตลอดทั้งจัดทำแนวทาง และวางแผนการทำงานร่วมระหว่างองค์กรสมาชิกในการตอบสนองสถานการณ์ การเคลื่อนย้ายประชากร โดยมีสมาชิกเครือข่ายประชากรข้ามชาติ เข้าร่วม ประมาณ 30 คน ณ โรงแรม Ibis Riverside กรุงเทพมหานคร

24 กันยายน กระทรวงการต่างประเทศร่วมกับคณะกรรมาธิการระหว่าง รัฐบาลอาเชียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน จัดประชุมหารือระดับภูมิภาคมีจุดประสงค์ เพื่อนำเอาแนวคิดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และการมีส่วนร่วมเข้ามาเป็นแนวคิด กระแสหลักของอาเซียน และเพื่อแก้ไขปัญหาความท้าทายต่างๆ เช่น ปัญหา ใหญ่ประการหนึ่งคือการขาดความรู้และความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน การ ประชุมหารือครั้งนี้จัดขึ้น ณ โรงแรม Royal Orchid Sheraton กรุงเทพมหานคร

25 กันยายน เจ้าหน้าที่โครงการคลินิกกฎหมาย แรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก ลงพื้นที่ชุมชนแรงงาน ข้ามชาติ บ้านเจดีย์โค๊ะ ตำบลมหาวัน เทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก เพื่อให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่แรงงานข้าม ชาติ พร้อมทั้งนำสื่อการให้ความรู้ตามพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ซึ่งได้แก่ คู่มือป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

. เผยแพร่แก่ แรงงาน มีแรงงาน เข้ารับการให้ ความรู้ทั้งหมด 15 คน

28-29 กันยายน ผู้แทน มสพ. เข้าร่วมประชุมสัมมนา ระดับโลกว่าด้วย Behind closed doors สิทธิของลูกจ้าง ทำงานบ้านที่เป็นแรงงานย้ายถิ่นในสถานการณ์ที่ไม่ปกติ ('Behind closed doors' Global seminar on the human rights of migrant domestic workers in an

irregular situation) ซึ่งการประชุมครั้งนี้ จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อแลกเปลี่ยนและ นำเสนอข้อท้าย ที่ลูกจ้างทำงานบ้าน

ต้องประสบ โดยมุ่งหวังเกิดการจัดทำแผนการรณรงค์และ การพัฒนาความรู้ความเข้าใจร่วมกันในทุกภาคส่วน ซึ่งมี ผู้แทนจากหน่วยงานรัฐบาล ตัวแทนจากองค์การสหประชาชาติ องค์กรภาคประชาสังคม สมาคมลูกจ้างทำงานบ้าน เครือข่าย แรงงานข้ามชาติ ตัวแทนสหภาพแรงงาน และนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วม จัดโดย สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชน องค์การสหประชาชาติ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ UN WOMEN และกลุ่มสหภาพแรงงาน ณ โรงแรม Shangri-La กรุงเทพ

26-27 กันยายน โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จัดสัมมนาเกี่ยวกับสถานการณ์ด้าน แรงงานข้ามชาติ โดยมีตัวแทนสมาชิกสหภาพแรงงานไทย

ประกอบด้วย สหภาพ แรงงานไทยย่านรังสติ และใกล้เคียง สหภาพ แรงงานจากอำเภอ สันกำแพง และกลุ่ม แรงงานข้ามชาติ

2 กลุ่มจากพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เข้าร่วม เข้าร่วม โดยมี วัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยนด้านนโยบายและการแก้ไข กฎหมายของรัฐ เช่น การแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. .... ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการประกาศพื้นที่เขต เศรษฐกิจพิเศษใหม่ รวมทั้งการจัดทำข้อเสนอให้การทำงานร่วม กันระหว่างสมาชิกสหภาพแรงงานไทยและกลุ่มแรงงานข้ามชาติ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้น 30 คน เป็นแรงงานชาย 22 คน และแรงงานหญิง 8 คน

29 กันยายน ผู้แทนจากโครงการยุติธรรมเพื่อแรงงาน ข้ามชาติ พื้นที่มหาชัย จังหวัดสมุทรสาครเข้าร่วมประชุม สัมมนาว่าด้วยเรื่อง "ดุลยภาพของอิสระแห่งตุลาการ" (Balancing between Judicial Independence and Accountability) ซึ่งรูปแบบของงานจัดขึ้นเพื่อให้เกิดการ สะท้อนและประสงค์ให้บุคคลทั่วไปเห็นถึงความสำคัญของ หลักประกันความอิสระแห่งอำนาจตุลาการ มีตัวแทนจาก ข้าราชการตุลาการ เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม รวมถึง ตัวแทนจากองค์กรภาคประชาสังคมเข้าร่วม การสัมมนา

ดังกล่าวจัดโดย สถาบันเพื่อการ ยุติธรรมแห่ง ประเทศไทย (TIJ) ณ โรงแรมเดอะ แลนด์มาร์ค กรุงเทพ

An observation of legal protection and policy direction over migrant workersaccording to Thailand's international and national obligations: The case of contract employees¹

Phatthranit Yaodam

1. Background and an overview of contract employees

Contract employees fall into a category of labour in informal economy. It encompasses all economic activities including the production, administration or hiring beyond legal and traditional protection and regulation in each society. Even if it affords such protection or regulation, they are often found to be lacking or substandard.

It has been known that "informal economy" has been filling the gaps in Thailand's manufacturing and production and it has given rise to a large and highly valuable employment market involving in particular women, impoverished or marginalized people and migrant workers from neighboring

countries in Myanmar, Laos and Cambodia. They mostly constitute this kind of "labour" or "employee" in such production sector.

Given the rather relaxing conditions of labour qualification and the diversity of the production, informal economy has become an indispensable and integral part of Thailand's economy and the overall economic system shoring up the country's Gross Domestic Product (GDP).

Nevertheless, despite the importance and benefits bestowed on Thailand and the employers in business and governmental sectors, the informal economy's labour protection has disproportionately lagged behind. Such disparity can be found in the existing legal provisions, law enforcement and the

¹ This article is written based on main points derived from the report of study on the provision of legal protection and policy direction over migrant workers according to Thailand's international and national obligations: The case of contract employees.

use of discretion of the government officials toward law enforcement as well as relevant policies and conditions. Some interesting points to make are;

2. Interesting legal issues and scenarios

(1) A lack of constitutional protection

Existing international treaties to which Thailand is a state party including the Universal Declaration of Human Rights (UDHR)², the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights³, the International Covenant on Civil and Political Rights⁴ and the ILO Tripartite Declaration⁵ provide for a variety of rights of contract employees consistent with the purposes of the treaties.

However, in view of the compliance with the provisions of such international obligations, it has been found that the Constitution of the Kingdom of Thailand (Interim), B.E. 2557 (2014)'s Section 4⁶ fails to recognize the protection of human dignity, rights, freedom and equality of the non-nationals as warranted by such obligations including migrant workers living in Thailand.

In addition, no other provisions in the Constitution of the Kingdom of Thailand (Interim), B.E. 2557 (2014) guarantee the right to freedom of occupation of a person⁷ and the right to have occupational health and safety and other living assurances during the work and after retiring from work⁸ which are important guarantees to protect the rights of both migrant and Thai workers.

- Convention no. 29 on Forced Labour
- Convention no. 100 on equal remuneration for men and women workers for work of equal value
- Convention no. 105 on Abolition of Forced Labour
- Convention no. 138 on Minimum Age
- Convention no. 182 on Prohibition and Immediate Action for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour

Other ILO Conventions ratified by Thailand include the Conventions on Weekly Rest, on Employment Service, on Abolition of Penal Sanctions (Indigenous Workers), on Maximum Weight. ILO's implementations concern core issues including promotion of social protection among all groups of workers including informal workers and contract employees, reduction and eradication of all forms of discrimination, promotion of the adoption and implementation of international labour standards, promotion of migrant labour management, promotion of occupational health and safety in informal sector including construction work, small and medium freelance work, and agricultural work, among others.

² On 10 December 1948, at the 3rd UN General Assembly, the Universal Declaration of Human Rights (UDHR) was adopted. It has become a historic document setting for the first time the foundation for international human rights and human rights international laws until now. UDHR was also the first human rights standard collectively developed by members of the United Nations to provide for human rights around the world. Thailand was one among the first 48 countries to have voted to adopt the Declaration at the meeting which took place in Paris, France

³ The International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR) is a multilateral treaty adopted by the UN General Assembly on 16 December 1966 and has come into force on 3 January 1976. Thailand has become a party of the treaty by way of ascension on 15 September 1999.

⁴ The International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) is a multilateral treaty adopted by the UN General Assembly on 16 December 1966 and has come into force on 23 March 1976. Thailand has become a party of the treaty by way of ascension on 29 January 1997 and it has become effective since 29 January 1997.

⁵ Thailand has become a member of ILO in 1919. Since then, it has ratified 15 ILO Conventions (of which 14 are applicable) including the five (of the six) core Conventions including;

⁶ See Section 4 of the Constitution of the Kingdom of Thailand (Interim), B.E. 2557 (2014) which states that "Subject to the provisions of this Constitution, all human dignity, rights, liberties and equality of the people protected by the constitutional convention under a democratic regime of government with the King as the Head of State, and by international obligations bound by Thailand, shall be protected and upheld by this Constitution."

⁷ See Section 50 of the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E.2540 and Section 43 of the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550

⁸ See Section 44 of the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550

(2) The implications of legal protection of contract employees according to the Labour Protection Act B.E. 2541 (1998) The legal provisions to recognize and protect labour rights of workers in informal economy including contract employees similar to those enjoyed by the normal workers as well as the protection of human rights similar to the normal workers are enshrined in the Labour Protection Act B.E. 2541 (1998), the Occupational Safety, Health and Environment Act B.E. 2554 (2011), the Home Workers Protection Act B.E.2553 (2010) and the Thailand Labour Relations Act. B.E. 2518 (1975).

Nevertheless, when reviewing the core legal framework protecting the rights of contract employees including the Labour Protection Act B.E. 2541 (1998), one may find that the provisions concerning contract employees are enshrined in Article 5 (3) of the Act including;

... " Article 5. In this Act:

"Employer" shall mean a person who agrees to accept an employee for work in return for a wage and shall also mean

(3) Where the operator of a business has contracted out the supervision of work and payment of wages, or has assigned any person to recruit employees for work, other than an employment service, such that the work is a part of the entire production or business which is under the responsibility of the business operator, the business operator shall be deemed to be the employer of the said employees...."

And "Employee" means a person who agrees to do work for an employer in return for a wage, regardless of the name given to describe his status..."

The provisions describe clearly who constitutes as a contract employee. The provision was later amended by adapting the principle in Article 5 (3) of the Labour Protection Act B.E. 2541 (1998) and featuring a new provision as per Article 11/1. The amendment made is reflected in the Labour Protection Act B.E. 2551 (2008) no. 2 as follows;

"Article 6 The following provisions shall be added as Article 11/1 of the Labour Protection Act B.E. 2541:

"Article 11/1 Where an entrepreneur has entrusted any individual to recruit persons to work, which is not a business of employment services, and such work is any part of manufacturing process or

⁹ See "Understanding" the verdict of the Supreme Court no. 22326 – 22404 /2555 concerning the rights of subcontract workers as per the Labour Protection Act B.E. 2541 (1998)'s Article 11/1, written by Bootyarat Kanchanadit, published on 9 June 2014.

business operation under the entrepreneur's responsibility, and regardless of whether such person is the supervisor or takes the responsibility for paying wages to the persons who perform work, the entrepreneur shall be deemed as an Employer of such workers.

The entrepreneur shall provide contract employees, who perform work in the same manner as employees under the employment contract, to enjoy fair benefits and welfare without discrimination."

The amendment made by transposing the principle in Article 5 (3) into Article 11/1 under Chapter 1 General Provisions intends to assert the legal principle based on practicality that an entrepreneur is not the employer of a contract employee and both do not have direct legal relations. The entrepreneur is simply an employer simply because of the compulsory legal relation.

In addition, according to the verdict of the Supreme Court no. 22326-2204/25559 which analyzes the enforcement of Article 11/1 on contract employees and which if viewed together with the ending clauses of Article 11/1 which states that "the entrepreneur shall be deemed as an Employer of such workers", it even highlights the fact that Article 11/1 provides for accountability of an employer exclusively for the entrepreneur and such entrepreneur shall be deemed as the employer of the contract employee and the contractor shall not be deemed as an employer of such contract employee anymore.

Therefore, the provision is simply a distortion of the essence of legal relations of contract work; it has simply changed the law concerning contract work which used to define the entrepreneur as another person to be held responsible for as an employer of the contract employee, apart from the contractor who is the direct employer. The law has been amended in order that only the entrepreneur

can be held responsible as the employer.

(3) Implications on unionization and the employment of contract employees When reviewing the right to unionization of a contract employee as per the Thailand Labour Relations Act, B.E. 2518 (1975), one may find Article 88 which provides for the right to unionization of an employee which states that "Article 88: Persons who have the right to establish the labor union shall be employees of the same employer or being employees who work in the same undertaking irrespective of the number of the employer, being sui juris and having Thai nationality."

In the current context, a contract employee is a different type of employee from an employee in a normal sector and Article 11/1 of the Labour Protection Act B.E. 2541 (1998) has established that the entrepreneur who is an employer of an employee in a normal sector, cannot be deemed as an employer of the contract employee and does not have direct legal relation with them. The entrepreneur becomes an employer by way of compulsory legal relation with regard to the contract employees only.

Therefore, a contract employee is not eligible to become a member of a labour union like an employee in a normal sector and thus is unable to form a labour union together with an employee in a normal sector. But contract employees may set up their own labour union with the employer supervising their operation and they can only establish such labour union with employees who work in the same undertaking only.

Nevertheless, it should also be noted that the entrepreneur can freely initiate a contractual relationship and it may affect collective bargaining leverage as provided for in the labour relation law. Such a mechanism is instrumental for employees or a labour union to press for their demands by ways of holding a strike to pressure the employer to

concede to their demands. What could happen is during the strike, the employer has resorted to a contractual relationship and replaced the normal employees with contract employees and at present, there is no legal prohibition against such practice.

In such case, the business of the employer can continue unabated while the employer shall not be affected by the strike of their workers since they can be replaced by contract employee and it will make it impossible to settle the negotiation according to the labour relation law.

(4) A lack of legal assistance for contract employees

The Human Rights and Development Foundation (HRDF) has compiled the number of complaints raised to the attention of the Migration Programe Justice in Mahachai, Samut Sakhon and Chiang Mai and through the Mae Sot Labour Law Clinic in Tak in the past two years prior to the amendment of Article 11/1 of the Labour Protection Act B.E. 2541 (1998) by the Labour Protection Act B.E. 2551 (2008) no. 2 and two years after the the amendment of Article 11/1 of the Labour Protection Act B.E. 2541 (1998) by the Labour Protection Act B.E. 2551 (2008) no. 2, and has found out that;

During the two years prior to the amendment of the law, i.e., since 2006, HRDF has found a number of contract employees in Mahachai, Mae Sot and Chiang Mai, mostly in construction sector, who have encountered problems with their employers, either as the entrepreneurs or labour agents, and most of the contract employees were not willing to complain with the Office of Labour Welfare and Protection or even civil society organizations which provide legal services and accept complaints such as HRDF.

In such circumstance, our staff could only give basic advice and instruction as to how they could seek their remedies.

According to some of the staff, most of the

contract employees had been subject to rights violation, particularly having their wages withheld, partially or entirely, and other violations of the labour protection law. Given the difficulty for the contract employees to provide information, the staff could not describe in more detail as to what were the other rights violations that happened with the employees.

After the promulgation of the Labour Protection Act B.E. 2551 (2008) no. 2, which has changed from Article 5 (3) into Article 11, HRDF has found that in Mahachai, Mae Sot and Chiang Mai, the number of contract employees has risen and it is popular especially in construction sector.

Given the popularity of the use of contract employees, it has turned some of the migrant workers into contract employees. And in the aftermath of the legal amendment, it was found that migrant workers who have become contract employees have encountered even more problems including the unfair employment, violations of the labour protection law, or even violations of the right to safety and body. But HRDF has not been able to compile clear statistics of the complaints raised by the contract employees. From our rough estimate, there were at least 15 complaints raised to us by the contract employees in each of the three localities.

4. Conclusion

In sum, as far as the provisions of legal protection and policy direction toward migrant workers according to Thailand's domestic law and international obligations and toward contract employees are concerned, it has been found that the current enforcement of the Constitution of the Kingdom of Thailand (Interim), B.E. 2557 (2014) has no enabling laws and does not lead to the promulgation of any other laws to ensure respect of the human rights of migrant workers as contract

employees, particularly their labour rights.

Therefore, the obligations with which Thailand has to comply in order to recognize and protect human rights of migrant workers as contract employees are only derived from the international obligations and existing statutory laws which still contain many legal restrictions as previously explained.

Nevertheless, apart from such legal restrictions, a major obstacle to verify the rights of contract employees enshrined in domestic laws and international obligations can be attributed to a lack of access to legal assistance. It is an important issue and needs to be urgently addressed while a concrete mechanism has to be developed to ensure effective labour protection measures for informal labaour as a whole.

The verdict of the Provincial Court of Songkhla sentencing defendants in the trafficking in persons against the Rohingya to 22 years and six months

Introduction

The laws to prevent and suppress trafficking in persons and other related laws have been developed and equipped with measures to effectively bring to justice the perpetrators while protecting the whistleblowers from prosecution. One area that leaves much to be desired is the definition of the term "trafficking in persons" which is currently subject to rather narrow interpretation.

According to the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008), there are only eight forms of exploitation which constitute an act of trafficking in persons. The narrow definition and its interpretation have led to problems in the crackdown of the human trafficking rings against the Rohingya and the imposing of charges concerning trafficking in persons against them. Based on our trial observations in various cases concerning trafficking in persons in

different areas including on 23 June 2015, the Takua Pah Provincial Court has dismissed the case against the defendant on trafficking in persons cases against the Rohingya. The court claimed that the available evidence has failed to prove how the Rohingya have been subject to exploitation and how the defendants have been involved with the trafficking of the Rohingya.

The issue has also been subject to debates in various forums in the past year as to whether or not the Rohingya in Songkhla and adjacent areas could be classified as victims of exploitation by the trafficking ring or they have simply been smuggled over here by labour agents from the Arakan State in order to seek a better future in a third country.

The Human Rights and Development Foundation (HRDF) in collaboration with the Migrant Working Group (MWG) has conducted a basic fact-finding mission and have the chance to interview the Rohingya who have been identified as victims of trafficking in persons. Based on our finding, they are qualified as a victim of trafficking in persons according to the definition provided for in the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008). And HRDF has approached to help them to have access to justice process and have been authorized to act as their legal representatives in the case filed by the Immigration Division 6 who have rescued them with the Provincial Court of Songkhla to bring to justice the perpetrators until the trial verdict was delivered on 25 August 2015.

1. The plaint in brief

On 10 March 2014, the officers from the Immigration Division 6 have made the arrest of Mr. Anas Hajeemasae while delivering the Rohingya to his relatives. After the investigation by inquiry officers at the Hat Yai Police Station, the case file has been submitted to the public prosecutor of Songkhla. The case was later prosecuted on charges concerning the violation of provisions related to trafficking in persons according to the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551, Article 6 coupled with Article 4, the offence of bringing into the Kingdom an alien without permission and the offence related to harboring or hiding aliens in the Kingdom without permission in Articles 63 and 64 of the Immigration Act, B.E. 2522 (1979) and the offence against liberty in Articles 309 and 313 of the Penal Code. In this case, HRDF has been authorized as a legal representative of the victims and have asked to an interpleader in the case.

2. The verdict in brief

On 25 August 2015, the Provincial Court of Songkhla has sentenced Mr. Anas Hajeemasae to 22 years and six months and asked him to award the victim the compensation for the amount of 126,900 baht. Main issues in the verdict can be described as follows:

1.1 The defendant was found guilty for violating the Immigration Act, B.E. 2522 (1979) for bringing into the Kingdom an alien without permission or Article 63 and was sentenced to one year of imprisonment for this offence, and for harboring and hiding an alien in the Kingdom without permission or Article 64, for which he was sentenced to six months.

1.2 The defendant was found guilty for violating the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008) for being a member of a local administration and with two more persons having colluded to commit an act of trafficking in persons or Article 9 (2) coupled with Articles 13 and 52, and was sentenced to six years of imprisonment.

1.3 The defendant was found guilty for being a member of a local administration and with three more persons having colluded to commit an act of trafficking in persons, the gravest of the offences in

Article 4 coupled with Articles 6, 10 and 13 and was sentenced to fifteen years.

In addition, the Provincial Court of Songkhla has also ruled on the request to be an interpleader in his case for the victim of trafficking in persons to take legal action against Mr. Anas Hajeemasae. On this, the Court deems that the victim of trafficking in persons is entitled to be an interpleader only on the offence related to the deprivation of liberty as per the Penal Code. But on offences concerning the Immigration Act, B.E. 2522 (1979) and the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008) which are a public wrong, it is eligible for the victim to be an interpleader. The Court has revoked the previous order and allowed the victim to be an interpleader in the offence against personal liberty as per the Penal Code only.

3. An analysis of the verdict

HRDF has found the verdict has shed light on many interesting points and which could become precedent to other trafficking in persons cases related to the Rohingya. The interesting issues from the verdict are:

3.1 The offence of trafficking in persons against the Rohingya was committed as an organized crime One clause from the verdict describes the offence of the defendant that "the offence committed by the perpetrator was obviously a result of the collusion to plan and assign the different roles. Such cooperation among the perpetrators have made it difficult for people outside to be aware of". Further investigation has been carried to identify more people involved and how each of them has played a role. In addition, the expounding of facts has led one to believe how the defendant and others have worked as a syndicate to commit trafficking against the Rohingya. The prime evidence is the communication route of the ring involved with the

trafficking of the Rohingya with the defendant, between the Rohingya trafficking ring and the victim, and between the victim and the defendant. All communication routes were related. It shows how they have divided up their roles, as one acting as procurer, another as conveyor, and another as exploiter. In light of the definition in the Act for the Prevention and Suppression against Participation in Transnational Organized Criminal Groups, B.E. 2556 (2013)'s Article 3, the rule has been laid down that an organized criminal group" means "a structured group of three or more persons, existing for a period of time and acting in concert with the aim of committing one or more serious crimes in order to obtain, directly or indirectly, financial, property or other material benefit." It is clear that the Rohingya trafficking ring has behaved in a manner akin to an organized criminal group to commit an offence of trafficking in persons.

3.2 Regarding the forms of exploitation According to the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008), eight forms of exploitation are provided for including forced labour or service, prostitution, forcing a person to be a beggar, sexual exploitation, slavery, coerced removal of organs for the purpose of trade, production or distribution of pornographic materials, or any other similar practices resulting in forced extortion regardless of such person's consent. Previously, the form of trafficking in persons applied to the Rohingya often concerned the exploitation involving slavery or forced labour. As a result, the officers can adduce in a manner to prove how the victim has been enslaved or have been subject to forced labour, and in many such cases, the Court would dismiss the cases. But in this verdict, the Court rules that "the acts of the defendant was one violation of against several provisions". Since the defendant has also asking for ransoms from relatives of the victim, though ransoming is not included as a form of one

of the exploitations according to the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008). The only remaining category that could be applied is "any other similar practices resulting in forced extortion", the last form which can be applied to other different exploitations not included in the Act. Therefore, according to the ruling, ransoming is a form of exploitation resulting in forced extortion.

3.3 Trafficking in persons cases are a private wrong. Another interesting issue from the verdict which could be applied to hold responsible those involved with the exploitation of the victim and the requesting for compensation of the victim is the Court's ruling on the request to become an interpleader of the victim of trafficking in persons. In this regard, the Court deems the victim of trafficking in persons is eligible to be an interpleader

on offence related to liberty according to the Penal Code only. But on offences concerning the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008) and the Immigration Act, B.E. 2522 (1979), which are a public wrong, the victim is not qualified as an interpleader.

The author holds a different view on this issue and deems that the offence related to trafficking in persons is an offence against life, body, liberty, health and is tantamount to being a violation of human dignity against the victim, their family and other immediate persons. Such coercion and exploitation in various forms can become an offence in itself (Mala prohibita). In addition, the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008) defines the term of victim based on Article 30 of the Criminal Procedure Code, which also provides for the right of a victim to become an interpleader. Therefore, the offence related to trafficking in persons should elicit direct harm on a person and therefore such person should be eligible to become an interpleader in the trafficking in persons cases.

There are also other interesting issues from the verdict which have yet to be tackled by the article including the protection process of the victims during and after the hearing or the participation of the victim in the justice process, since a victim of trafficking in persons cases has to be taken as a primary eyewitness. It is reflected in the verdict of this case that the Court has relied much on evidence given by the victim to verify and prove the acts and intent of the defendant before finding him guilty. Therefore, in order to encourage the victim to be willing to seek a recourse through the justice process and be understand the justice process better, it is important that protection procedure and legal counseling be provided for them early on.

Written by Papob Siamhan

The Migrant Working Group (MWG) has submitted to the Secretary General of the Social Security Office (SSO), Ministry of Labour a letter concerning the management of the Social Security Fund and migrant workers with details as follows;

18 September 2015

Subject Proposals concerning the management of the Social Security Fund and migrant workers **Dear** Secretary General of the Social Security Office (SSO),

Attachments A briefing on access to Social Security Fund by migrant workers and initial proposals

It has been reportedly proposed to separate the Social Security Fund between migrant workers and Thai workers by the Social Security Office (SSO), Ministry of Labour as some entrepreneurs and workers have deemed a problem with regard to certain benefits enjoyed by the migrant workers. From our experience working on access to social security among the migrant workers, we have found a number of them have no access to benefits as insured persons. It is estimated that only 30-40% of the migrant workers have access to Social Security Fund. It is partly due to their lack of awareness and their inability to verify their insured status since all their personal documents have been withheld by their employers. Another major reason is many employers have refused to register their migrant employees or they have deducted for the wages to pay to the Social Security Fund, but the employers themselves have failed to pay their own contributions. In addition, the migrant workers have no access to the database pertaining to their work permits and the insured status and thus are unable to verify how the law enforcement has been carried out. Meanwhile, in reality, it has been found that only a small number of registered migrant workers have access to the social security benefits. This is due to many conditions set forth in the social security system which become an obstacle to such access, i.e., a lack of language skill to communicate with the SSO official, their shortterm employment, and other unfavorable regulations toward the migrant workers.

Therefore, the issues of law enforcement are the main contributor to such lack of access to social security benefits by the migrant workers as well as a lack of mechanisms to help them communicate with the official to tap to be social security benefits and the conditions for the access which are not compatible with the constantly changing employment conditions. The separation of the Fund shall not solve the problem of accessing the Social Security Fund among the migrant workers. In addition, it will discriminate against the migrant workers including other groups of migrant workers apart from those from the three countries such as skilled migrant workers, migrant workers who are ethnic peoples living in Thailand but having not been given nationality, and other stateless groups of people living in Thailand. The separation of the Social Security Fund shall affect these

groups of migrant workers as well. It will make the Fund less stable. It is also a breach to the main principle of the social security system which aspires to ensure that all workers have access to decent social security based on collective help and collective responsibility among the employers, employees and the state.

Given the above situation, the working group monitoring the improvement of the social security benefits suitable to the migrant workers composed of non-governmental organizations and labour organizations working with migrant workers think that there should be measures and efforts to help the migrant workers to attain more access to social security. And it warrants collaboration among concerned agencies and the civil society organizations. The working group disagrees with the proposal to separate the Social Security Fund between the migrant workers and Thai workers and urge for a stop of any effort to promulgate the law or change the guidelines which may result in the separation of the Fund. We have all some proposals for your consideration and would like to seek consultation with you as follows;

- 1. A committee should be set up to study and review the development of Social Security Fund suitable to migrant workers. It should be composed of concerned agencies and CSOs and should study and propose recommendations regarding the laws, policies and guidelines which may help to increases access to social security among the migrant workers.
- 2. Stringent and effective measures should be developed and enforced to deal with the employers who have failed to register their migrant workers or have failed to pay the contributions to the Social Security Fund and the Workmen's Compensation Fund (WCF). Also, an effort should be made to develop the database of insured persons linked up with the database of migrant workers with work permits. Such database shall enable the migrant workers to verify their insured status.
- 3. At the service centers, an interpreter should be provided to protect the rights of the migrant workers, particularly at the Social Security Office (SSO). Also, an effort should be made to develop necessary services for the migrant workers and to support agencies working with the migrant workers.
- 4. A basic manual for an introduction to the Social Security Fund should be made in the language understood by the migrant workers and a complaint center should be set up to facilitate the review of complaints and to promote the exercise of the rights by the migrant workers.

Thank you for your attention and the working group really hopes that the proposals will help to develop the social security system suitable to the migrant workers.

Yours sincerely,

(Mr. Bundit Panwiset) Coordinator for the working group to monitor and ensure social security benefits suitable to the migrant workers

Updates of highlighted cases

Ethiopian domestic worker filing lawsuit against World Health Organization's Representative to Thailand over a breach of labour protection law

On 22 July 2015, Ms. Emebet Mono Bezabh, an Ethiopian domestic worker has filed a lawsuit against Dr. Yonas Tegegn Woldermariam, World Health Organization Representative to Thailand and his wife for violation of labour rights and demanded overdue payment and other compensation according to the law for the amount of 873,793.75 baht. The case was filed with the Central Labour Court (Nonthaburi) as Black Case no. 616/2558 and the first hearing is to take place on 22 September 2015.

Ms. Mono Bezabh has received help from a neighbor and managed to get in touch and seek legal help from the Foundation for Women. According to the account she gave to the Foundation, she had been employed as a domestic worker for the defendants and their family since 16 June 2013 while one of the defendants was working and

deployed in Thailand as World Health Organization Representative to Thailand. Since the commencement of her work for the two defendants, the employers have failed to act in compliance with labour law concerning payment of wages and other benefits. She was barred from contacting with outsider or to participate in public life. She was given just plain rice to eat every meal and had to bear with insulting word, physical abuse and being subject to forced slavery. Her passport had been confiscated to prevent her from leaving or traveling anywhere. On 8 March 2015, the plaintiff was subject to severe physical abuse by her employers and was expelled from the house without being given her passport and her outstanding wages. She was even prevented from bringing her personal belongings from the employers' home. The act was intended to make sure the employee would have no means of contacting or seeking help other people. It has promoted her to take her own life, but it was prevented by the help of her neighbor.

The Foundation for Women together with Human Rights and Development Foundation (HRDF) and Lawyer Council of Thailand have acted as the plaintiff's representative to help her to have access to legal aid and legal process. Meanwhile, Ms. Orawan Wimolrangkawat, her attorney, deems that legal help given to her is not just for asking for justice of the domestic worker, it is also a chance to raise awareness and demand among concerned agencies including the Ministry of Labour to designate Labour Inspector to look into this case and to ensure protection of the rights of a domestic worker. This will help to also ensure that these domestic workers shall not be vulnerable to forced labour and human trafficking. In addition, it is a call for the WHO under the supervision of the United Nations to review its internal mechanisms and to set out serious sanctions against their own staff members who have committed human rights violation.

Ethiopian domestic worker filing criminal lawsuit against WHO's high ranking officer in Thailand: For the violation of the rights of employee as per the Penal Code and the breach of the 2008 Anti-Trafficking in Persons Act

9 September 2015: Ms. Emebet Mono Bezabh, an Ethiopian home worker has filed a criminal lawsuit against Dr. Yonas Tegegn Woldermariam, World Health Organization Representative to Thailand and his wife for rights violation and a breach of the 2008 Anti-Trafficking in Persons Act. The Nonthaburi Provicial Court is scheduled to hear the preliminary examination on 16 November 2015. The plaintiff, Ms. Emebet Mono Bezabh, has entered Thailand with her employers who are defendants in this case since 16 June 2013. It was agreed that she would be paid her wages and a round trip ticket and was entitled to weekly holidays and a decent working environment.

Nevertheless, during February - middle of March 2015, the two defendants were accused of committing offences against the plaintiff. Mr. Woldermariam's wife was accused of beating and abusing the plaintiff causing her to sustain bruises on her body. Mr. Woldermariam, defendant no.2, himself was aware of the incidences, but failed to act to prevent them. The defendants have even withheld the plaintiff's passport and have neither paid her wages nor given her the air ticket. They threatened that if the plaintiff ran away, she would be caught by police. As a result, the plaintiff dared not get outside their home. In addition, from 16 June 2013 until 8 March 2015, the two defendants were accused of intentionally exploiting her as forced labor and keeping her as their slave. She was forced to work 24 hours and could be called up to work anytime. If she resisted, she would be subjected to

physical and verbal abuse facing lots of berating language. The defendant no. 1 even forced her to eat just plain rice every meal. On 8 March 2015, the plaintiff was subject to severe physical abuse by her employers and was expelled from the house without being given her passport and her outstanding wages. She was about to take her own life, though it was prevented by some neighbors.

The Foundation for Women and Human Rights and Development Foundation (HRDF) have been helping to ensure that she has access to legal aid and remedies through a legal process. The foundation have provided her a legal representative to bring the case against Mr. Woldermariam and his wife at the Nonthaburi Provincial Court asking the court to bring them to justice on charges concerning depriving the plaintiff of her liberty, causing bodily injuries and violation of the 2008 Anti-Trafficking in Persons Act. The two defendants were also asked to provide 351,900 bath as compensation for the offences committed by them against Ms. Emebet Mono Bezabh. In addition, the plaintiff also invoked the labor protection law to hold them accountable with the Labor Court since 22 July 2015 and the case is pending the review of the Nonthaburi Labor Court (for more information, please read http:// hrdfoundation.org/?p=1353)

The Supreme Administrative Court rules to rescind a circular issued by the Social Security Office (SSO) being deemed as setting out unlawful practice and discriminative treatment against migrant workers and their access to the Workmen's Compensation Fund (WCF)

Today (9 September 2015), the Supreme Administrative Court rules in the case between Mr. Joe (without last name), plaintiff no.1 and others altogether three of them v. the Social Security Office (SSO), defendant no.1 and others altogether three of them for issuing the SSO's Circular no. Ro Sor 0711/Wor 751 dated 25 October 2001 regarding the protection for migrant workers suffering work-related injury or sickness. The ruling overturns that of the Administrative Court of the First Instance and has led to the revocation of the SSO Circular.

The verdict of the Supreme Administrative Court can be summarized as follows:

- 1. The Supreme Administrative Court affirms the legal principle regarding the Workmen's Compensation Laws which aims to provide protection to all employees who suffer from injuries, disabilities, disappearance or death relating to the work or while serving the interest of their employer or get sick with causes relating to the characteristics or nature of the work or work-related diseases, for which the employer shall be held liable to their employee. Therefore, the "Workmen's Compensation Fund" has been established as a fund and guarantee for the provision of such compensation to the employee on behalf of the employer who is supposed to pay contributions to the Fund. The protection is intended to cover all employees without any discrimination or categorization of the employees.
- 2. The Supreme Administrative Court deems that it appears that there have been three major

groups of migrant workers entering the country to work including;

- (1) Regular migrant workers including
- (1.1) migrant workers who have undergone nationality verification conducted by the governments of Myanmar, Laos and Cambodia and have been issued with temporary passports or personal status documents and work permits,
- (1.2) migrant workers who have been recruited based bilateral agreements and
- (1.3) migrant workers according to the definition in Articles 9, 12 and 14 of the 2008 Immigration Act.
- (2) Irregular migrant workers who have made illegal entries into the country, but who have been allowed to temporarily stay in Thailand as per the 1979 Immigration Act and have been allowed to work as per the 2008 Working of Alien Act's Articles including
- (2.1) migrant workers as per Article 13 paragraph 1 (2)) of the 2008 Working of Alien Act including migrant workers from Myanmar, Laos and Cambodia who have entered the country illegally, but have been allowed to temporarily stay and work in Thailand by the virtue of cabinet resolution and
- (2.2) migrant workers as per Article 11 paragraph 1(1) (3) (4) and (5)) of the 2008 Working of Alien Act.
- (3) migrant workers who have entered the country illegally and concealed themselves and have not presented themselves to seek the right to temporarily stay and to work in Thailand
- 3. The migrant workers whose personal information has been documented by the state including detail needed to ensure national security, and such information can be presented as evidence to compel the enforcement of laws concerning workmen's compensation. Therefore, the three plaintiffs, the migrant workers who have entered the

country illegally, but have been allowed to temporarily stay and work in Thailand, are entitled to protection as provided for by the 1994 Workmen's Compensation Act

- 4. The Court deems that the payment of contributions to the WCF is a direct responsibility of an employer as per Article 44 of the Workmen's Compensation Act and if the employer has failed to do so, they shall be liable to sanctions as provided for in Article 46. According to Article 47, the three defendants are obliged to act upon the employer who has failed to act in compliance with the law. Therefore, it is not rational to cite the unlawful act of the employer as a reason to deprive the employee of their rights. The Court deems such an act the exercise of functions beyond one's duties and was unlawful.
- 5. The Court deems that that the defendant no, 1 citing the submission of personal income tax form as a requirement for access to the WCF is an exercise of functions beyond the duties as provided for by the Workmen's Compensation Act,

- 6. The Court deems that that the defendant no. 1 requires that in order to have access to the WCF, migrant worker has to produce evidence proving that their employer has paid contributions to the WCF for not less than the minimum wage and that the migrant worker who has been registered has to have submitted the form to pay personal income tax to Thailand are an unlawful act.
- 7. The Court thus overturns the ruling of the Administrative Court of the First Instance and decides to rescind the Circular no. Ro Sor 0711/Wor 751, "only on the clause which requires that in order to have access to the Workmen's Compensation Fund, migrant worker has to be able to produce evidence proving that their employer has paid contributions to the WCF not less than the minimum wage and the migrant worker has to submit the personal income tax form to Thailand, and the ruling shall become effective since the day the ruling is made...."

Regarding the case, Mr. Somchai Homlaor, Secretary General of the Human Rights and Development Foundation (HRDF), said that it should be congratulated for a judiciary in Thailand by the Supreme Administrative Court has affirmed the right to have access to Workmen's Compensation Fund. In particular, the Court affirms the notion of the law that a migrant worker is an "employee" according to domestic laws in Thailand. The interpretation shall also help to clarify the roles of SSO, as according to the ruling the Administrative Court points out that SSO has exercised its duties beyond what are provided for by law in various instances. It shall set as legal precedence for other state agencies, not just for the defendants in this case only.

Human Rights and Development Foundation issued Public Statement Thai government urged to review enforcement of the law and policy to enhance combating of human trafficking

On 27 July 2015, the U.S. State Department launched the 2015 Trafficking in Persons Report (TIP Report) in which Thailand remains at the lowest ranking (Tier3) along with other countries having the worst situation concerning effort to tackle trafficking in persons. The report reflects situations regarding response to human trafficking in the past one year and it shows how insufficient the effort invested by Thailand to tackle human trafficking though some effort has been made. The lack of efficiency can be attributed to:

1. The Thai authorities lack understanding as to how to enforce the 2008 Anti-Trafficking in Persons Act including definitions concerning exploitation, elements of human trafficking, and as a result, the enforcement of the law has been inefficient making it impossible to bring to justice the perpetrators.

- 2. While efforts are being made by the Thai state to tackle human trafficking, there have been reports about Thai officers being involved in taking bribes from human trafficking rings.
- 3. The human trafficking victim screening process has been practically fraught with challenges. Though multidisciplinary team approach has been adopted in various areas where the screening are taking place, but given limitations of potential of each of the agencies and coupled with delay of access to the victims by the multidisciplinary team and how improper the screening facilities are provided, as well as limitations as to interpretation which fails to convey the true meaning, the screening attempt to single out human trafficking victims has been unsuccessful.
- 4. Protection of welfare of human trafficking victims has not been provided in compliance with the 2008 Anti-Trafficking in Persons Act making it less inductive for victims to cooperate with state officers to pursue legal action.
- 5. Though the 2008 Anti-Trafficking in Persons Act has been amended to protect whistleblowers of human trafficking incidences, but the Royal Thai Navy is filing a libel case against reporters.

The Human Rights and Development Foundation (HRDF) deems the 2015 Trafficking in Persons Report shows that even though Thailand has increased effort to solve human trafficking in the past one year, but it has failed to sufficiently make amend and to lead to combating human trafficking in a long run. A lack of understanding regarding the actual problems has made the proposed solutions fail to solve the problems. For example, no studies have been undertaken to come to terms with why labour intensification is so phenomenon in sea fisheries and downstream industries. There has been a lack of integration in the operation between state agencies and civil society organizations and a lack of understanding concerning law enforcement and the use of discretion by officers enforcing the 2008 Anti-Trafficking in Persons Act and other relevant laws. As a result, the suppression and prevention of perpetrators has not been successful. It has even compromised effort to provide for protection of human trafficking victims living in custody of the Thai authorities.

HRDF has the following recommendations to propose to the Thai government;

- 1. It is extremely necessary that Thailand should review its use of legal mechanisms to enhance its effort to suppress the offenders while protecting the rights of human trafficking victims. For example, the definition of exploitation as per Article 4 of the 2008 Anti-Trafficking in Persons Act should be revised making it in compliance with Article 3 of the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons Especially Women and Children or 'Palermo Protocol'. This will makes it easier for law enforcement officers to use their discretion in their operation.
- 2. As to trafficking in persons in the formed of forced labour, the Thai state should develop a form template for screening human trafficking victims appropriate to the operation of the multidisciplinary

team. The development of the template form should be informed by indicators devised by the International Labour Organization (ILO Indicator). This will ensure that data is input correctly and accurately according to applicable laws including the 2008 Anti-Trafficking in Persons Act and the 1998 Labour Protection Act.

- 3. The Thai state should consider welcoming more involvement of potential NGOs working to protect welfare of human trafficking victims including religious institutions and civil society organizations with experience in caring and empowering the human trafficking victims. They should be encouraged to participate in welfare protection work which should be reinforced by integrated collaboration between state agencies and NGOs The implementation of such services should meet the standards and fall under supervision of the Thai authorities.
- 4. As for the lawsuit by the Royal Thai Navy against media, it is recommended that the Thai state should invoke other laws in parallel to the Anti-Trafficking in Persons Act including the Penal Code which provides for protection of whistleblowers who have publicized the information in good faith. Such enforcement of the law shall help to serve interest of justice and protect rights and liberties of mass media in their reporting.

Heir of deceased migrant worker received indemmities from the insurance company

In January 2015, Mr. Ta Han, a migrant worker, was killed in a car accident while he was walking in the street. The Migrant Justice Program (MJP) in Chiang Mai with the member of Migrant Workers Federation (MWF) have helped to track down his heir in Shan State, Myanmar and have helped them to prepare documents necessary for claiming indemnities from the Dhipaya Insurance Co.. Also,

we helped to write a letter to the Office of Insurance Commission Region 1 Chiang Mai asking them to issue a letter to instruct the Dhipaya Insurance Co. to award the indemnities in cash and a lump sum to the heir of the deceased since the mother of the deceased can only apply for a daily border pass and is not eligible to open a bank account in Thailand.

Later on 6 July 2015, the Dhipaya Insurance Co. has agreed to pay the indemnities to the heir in one installment totaling 165,000 baht.

The heir of Mr. Ta Han received the indemities from the Dhipaya Insurance Co.

Migrant worker awarded compensation for being unable to work as a result of work-related injury

Mrs. Nang Hla suffered a work-related and serious injury in September 2014. The Migrant Justice Program, Chiang Mai, has helped her to submit her complaint to the Labour Protection and Social Welfare Office in Chaing Mai since her employer had failed to pay her wages and to help apply for compensation for work-related injury with the Social Security Office (SSO). After applying for the compensation from the SSO, it was found that her employer had failed to pay the contributions to the Workmen's Compensation Fund (WCF) as required

by the Workmen's Compensation Act B.E. 2537. SSO has thus instructed the employer to pay the contributions to the Fund. And on 7 July 2015, the SSO has asked Mrs. Nang Hla to come and retrieve compensation for her inability to work for eight months and 26 days which amounted to 50,704 baht. As for the compensation for her work-related injury, it is pending the assessment of the severity of her injury by the medical doctor.

Mrs. Nang Hla receiving the compesnation for her inability to work and for work-related injury from the SSO

Heir of deceased migrant worker receiving death benefits from the Social Security Fund

Mr. Zaw Min Latt is the husband of Mrs. Sandar Lwin, a migrant worker in a garment factory in Bangkok who died from stroke on 7 October 2014. The Migrant Justice Program, Samut Sakhon has helped Mr. Zaw Min Latt to apply for death benefits with the Social Security Office Region 6 in Bangkok since he is responsible for preparing the funeral rite of the worker.

On 17 July 2015, the SSO has asked Mr. Zaw Min Latt to come and retrieve the death benefits from the Social Security Fund for the amount of 40,000 baht.

Mr. Zaw Min Latt receiving the death benefits from the Social Secial Security Office Region 6

13 migrant workers taking case to the Court against employer for failing to pay wages

Mr. Tal and fellow Myanmar workers, altogether 13 of them, who are migrant workers (from Myanmae) and are construction workers in Chiang Mai building a Buddhist meditation center between October 2014-February and are supposed to receive 102,598 baht for their wages but have never received it.

13 migrant workers filing the case with the Labour Court against their employer for failing to pay them wages

On 26 May 2015, the 13 employees have complained with the Chiang Mai Labour Protection and Welfare Office asking for the unpaid wages. The Labour Protection and Welfare Office has later instructed the employer to pay the wages as requested by the employees. Still the employer has failed to pay the wages even after the deadline. Thus, the employees have filed a case against the employer with the Labour Court on 3 July 2015. The pretrial hearing is scheduled to take place on 6 October 2015.

Domestic worker released from custody after being stopped by police for failing to carry passport

Mr. Soe Win, a migrant worker (from Myanmar) has asked for help regarding the case of his wife, Mrs. Pa Nee, a domestic worker in Lat Lum Kaew, Pathumthani, who was detained by the police on 2 August 2015 and was accused of committing a robbery against her own employer. Mrs. Pa Nee had no money to bail herself out. The Migrant Justice Program in Samut Sakhon has helped her by contacting the investigators in this case. Eventually, the police agreed to fine her 200 baht for failing to carry a passport and she was then released from custody.

Staff from the Migrant Justice Program helping this migrant domestic worker at the Lat Lum Kaew police staiton

Migrant worker receiving benefits for work-related injury from the Workmen's Compensation Fund (WCF)

Mr. Thar Nge, a migrant worker (from Myanmar) was employed in an auto parts factory in Samut Sakhon. He suffered a work-related injury on 8 March 2015 having severed his left middle finger. Later on 27 May 2015, he applied for compensation from the Bangkok Social Security Office (SSO) Region 6 where he was registered by his employer. His organ loss was assessed on 25 June 2015. After that, the SSO has asked him to come and retrieve the invalidity benefit from the WCF for the amount of 102,960 baht. The benefit was paid to him on 8 September 2015.

The employee received the benefit from the WCF at the SSO

Heir of deceased migrant worker receiving indemities from insurance company

On 8 January 2015, Mr. Saw Soe Ong, a migrant worker was hit by a ten-wheeled truck while driving motorcycle and died on the spot. The incidence took place in Mae Sot, Tak. Our Law Clinic in Mae Sot has helped his heir, Mrs. Nan Mo Sho to request for the indemnities from the insurance company that the other party has insured.

On 20 March 2015, the heir has received the compensation as provided for by the Protection of Motor Vehicle Accident Victims Act B.E. 2535 for the amount of 200,000 baht and on 10 September 2015 the heir also received indemnities from the insurance company for the amount of 300,000 baht, altogether 500,000 baht.

Mrs. Nan Mo Sho receiving the indemnities from the insurance company

36 migrant workers taking the case to Labour Court for not given wages

On 14 January 2015, 36 migrant workers in construction and employees of a subcontractor have been denied the payment of their wages from February 2015 until 15 March 2015. They could not contact their employer. As a result, they have complained with the Labour Inspector, the Labour Protection and Social Welfare Office of Mae Sot, Tak. Later on 5 June 2015, the Labour Inspector has instructed the subcontractor and the contractor to pay the wages and overtime pay to the 36 workers. Still, the two employers have refused to act as ordered.

The Labour Law Clinic in Mae Sot has intervened and helped the 36 workers to file the case with the Labour Court Region 6 in Nakhon Sawan. A mediation session has been scheduled by the Court to take place on 5 November 2015.

Migrant worker receiving compensation for work-related injury from the Workmen's Compensation Fund (WCF)

Mrs. Saw Shwe Nu, a migrant worker in a clothes hanger factory, has suffered a work-related injury on 24 February 2015 breaking her left arm and having to have an operation to implant metal plates for internal fixation. She stayed hospitalized at Bang Plee Hospital. After the treatment, her employer has failed to pay the whole treatment costs and she was unable to cover it. Thus, she complained with the Social Security Office in Samut Sakhon, Bang Sao Thong on 30 March 2015 asking for compensation and medical expenses since she suffered a work-related injury. In this case, the worker has with her passport and a receipt from applying for work permit in 2014.

On 22 September 2015, the SSO has instructed the employer to cover all the medical expenses and to provide compensation for the amount of 14,040 baht to cover the period during which she was unable to work. The employer has agreed to make the payments as asked for by the SSO. It is still pending the assessment of the loss of the ability to work as a result of the organ loss in order to tap into the benefits from the Workmen's Compensation Fund (WCF), the Social Security Office later.

The employee receiving medical expenses and benefits for the loss of income from the employer at the SSO

Activities

8-10 July, Anti-Human Trafficking in Labor Project, Human Rights and Development

Foundation (HRDF) organized a workshop for prevention and anti-human trafficking multi-disciplinary teams. The workshop aims to promote effectiveness and foster network of officials and multi-disciplinary team under the Anti-human trafficking Act 2008. The workshop was organized at Mae Sot Municipality, Tak province with 24 participants from private sector, state sector and lawyers.

11-12 July HRDF and U Kyaw Mying Legal office of Yangon jointly organized a Workshop on Sharing and Networking with

Lawyers and Organizations on Labor Migration to Thailand. The workshop composed of sixty participants attorneys from Thailand and Myanmar, Labour union members, Ngos and international labour organization. after the meeting. The workshop is expected to support local CSOs and lawyers to initiate legal empowerment for Burmese workers in their communities.

18 July, a HRDF representative participated a meeting on "Structural Reform of Investigation Officials" to develop a proposal for structural reforms in the investigation which will beneficial to both

practitioners and relevant organizations. About 20 justice personnel and civil society representatives attended the meetings organized by the Asia Foundation at the Dusit Thani Hotel, Bangkok.

20 July, a HRDF representative participated in a discussion and exchange of ideas at the preparatory session for

ASEAN Vision 2025 and the upcoming ASEAN Community. ASEAN's vision and plan is a document that will determine the direction of ASEAN over the next 10 years. The event was organized by the Ministry of Foreign Affairs at The Sukosol Hotel, Bangkok.

26 July, Migrant Justice Program (MJP), Chiang Mai organized activities to educate migrant workers in the agricultural sector at Fang district Chiangmai Province about alien occupation law and labor law in the agricultural sector and use of chemical in agriculture. In addition, participants can share the situation of migrant workers in agricultural sector in Fang district and lack of

knowledge about the dangers of using chemicals in agricultural sector. A total of 21 workers five females and 16 males joined the session.

29 July, a HRDF representative attended a workshop entitled "Capacity Building Workshop on Strengthening the Role of Labour Atache's in Thailand.: Ethical

Recruitment,". The workshop featured labor attaché from Myanmar, Laos and Cambodia and was organized by the International Labour Organization (ILO) at Novotel Bangkok Fenix, Ploenchit. This meeting was held to present the role of labor attaché, challenges and good practices in the recruitment process for migrant workers and included a visit to local factories in Samut Prakarn.

30 July, HRDF-MJP Chiang Mai and educator volunteers educated migrants in construction sec-

tor at Doi Saket area to inform migrant workers on the rights of workers under labor law, social and legal rights. A total of 22 people attended, including 9 females and 13 males.

1-2 August, a HRDF representative participated in a sub-region discussion on the post-2015 development agenda. The discussion aimed to have participants to express their opinions and suggestions on the indicators, specific issues related to migration and labor migration, to campaign on labor migration and internal migration issues within the framework of the UN's sustainable development indicators.

5 August, HRDF staffs participated in a meeting among civil society organizations for a preparation of the Univer-

sal Periodic Review (UPR) report, a mechanism to monitor the human rights situation by the UN Human Rights Council. Thailand, as a member country would submit a report reviewing its human rights situation for the second circle for 2015 by civil society organizations, through Office of the High Commissioner for Human Rights of the United Nations. (UN-OHCHR) within September 2015. There were other 50 representatives of civil society organizations to carry out activities in various sectors at UN National headquarters.

10-12 August, HRDF attended a meeting "Labour Migration: Who Benefits? A Global Conference on Worker Rights

and Share Prosperity" There were approximately 125 participants from 25 countries around the world, Including members from Solidary Center, a non-profit organization working on workers' rights, unions, migrant workers NGOs, academic experts and representatives of government agencies. The meeting was held to showcase role of various organizations that have contributed to changes, migrant worker empowerment, and a campaign to promote the role of migrants in terms of enhancing the economic, social and political rights. it also discussed about defending and protecting migrant workers without discrimination.

13-14 August, HRDF joined an open working group on labor migration and recruitment to draft a campaign on recruitment in four main issues: 1.Zero Fees for migrant workers; 2.Human Rights in government to government agreements for labour recruitment; 3. Support for ethical recruitment initiatives; and 4. Research and data gathering. The meeting was held in Indonesia.

20 August, the Law Reform Commission, HRDF and Migrant Forum in Asia (MFA) held a national consultative and recommendation drafting meeting on "Development Agenda after 2015," to discuss

an issue of migrant workers and migration. The meeting aimed to make the proposal at the meeting to the relevant authorities for consideration and to ensure the issues of labor migration and migration would be included in the post-2015 development plan by relevant national authorities. The plan also encouraged that the indicator on migrant workers and migration will be included in a national development. Thirty representatives government sectors and civil society sector attended the meeting at the Law Reform Commission on 16th Floor, Software Park Building, Change Wattana Sub-district, Pak Kred Distinct, Nonthaburi Province.

21 August, the Labor Law Clinic, Mae Sot hosted of the gathering to collect donation and supplies to flood victims in Myanmar. A large number of migrant workers in migrant communities,

NGOs and the general public contributed to the donation.

23 August, a representative of the Anti-Human trafficking in Labor Project was

invited as a speaker to educate about the Anti-Human Trafficking Act 2008 and a guideline to provide legal assistance to labor related human trafficking victims. HRDF also lectured about experience sharing when it gave a legal aid in labor related human trafficking lawsuits and gave recommendation on human trafficking issue. The session was organized by the Migrant Workers Network and about 30 people attended the lecture. 27 August, HRDF attended an academic seminar on "The Future of

Separation of Social Security Fund for Migrant Insurers: A necessity and possibility," organized by the Faculty of Economics, Thammasat University, Friends of Women Foundation, Arom Pong-pa-ngan Foundation, the Working to Develop Mechanisms and Strategies for Suitable Migrant Workers' Social Security and the Workers' Social Security Network. This event aimed to grapple an impact or potential discrimination against migrant workers in the future.

28 August, HRDF-MJP Chiang Mai Province and educator volunteers educated migrant workers in construction sector at Doi Saket area on the rights of workers under labor law, social and legal rights. The workers faced the problem of getting paid less than a minimum wage and employers failed to register them in Social Security System. 36 participants included 14 women and 22 men.

27-28 August, Anti-Human Trafficking in Labor Project, Human Rights and Development Foundation (HRDF) organized a workshop for prevention and anti-human trafficking multi-disciplinary teams. The workshop aims to promote effectiveness and foster network of officials and multi-disciplinary team under the Anti- human trafficking Act 2008 at Muang Ranong District, Ranong Province, with 30 participants from private sector, state sector and lawyers.

30 August, HRDF-MJP Chiang Mai Province organized an Educator Skill Training Workshop to volunteer trainers from migrant communities. The training aimed to strengthen the capacity of trainees on public speaking to migrant workers community. Trainees included 15 participants, 6 women and 9 men.

31 August, representatives from the Office of Immigration, Samut Sakhon Province visited HRDF-MJP Mahachai, Samut Sakorn to understand about legal assistance

provision to migrant workers and a role of police and immigration officers to promote legal aid provision.

1 September, members of Migrant Working Group (MWG) including HRDF staff discussed with Mr. Arak Prommanee, deputy permanent secretary of labor at the Ministry of Labour on having a separate social

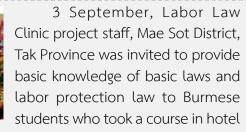

security system for migrant workers. A concept of a fund only for migrant workers is potentially induced unequal standards, discrimination, possible security of the fund, and lack of clarity on the guarantee system of the fund. The Network members also prepared a book review and recommendations for preliminary discussions.

3 September, Labor Law Clinic project staff, Mae Sot District, Tak Province and Mae Sot Municipality Permanent Secretary exchanged information, a situation of migrant workers in Mae Sot and labor complaint through the project. The workers claimed that the complainants claimed they were demanded tea money in exchange for services from some officials. The Project Officer would collaborate with magistrate officials to further explore the fact, to prevent rent seeking activity and to reach a common solution.

management and culinary center at the Passport Learning Center, Mae Sot District. Twenty students participated in the training.

4-5 September, the South East Asia Legal Aid Network (SEALAW) held a meeting to plan an implementation of activities of the network to give legal assistance to people in Southeast Asia, to exchange experience

between network members and to facilitate training to enhance legal assistance to the public. The meeting was held at the Mandalay, Myanmar.

8 September, HRDF participated in a seminar: "Migrant Workers's Freedom of Association: Lessons learned for the future?" The meeting aimed to present a study on "the migrant worker's freedom of

association," conducted by the Arom Pong-pa-ngan Foundation. Participants exchanged views on means to cooperate and to promote the right to collective bargaining of the workers.

14 September, HRDF representative participated in a discussion between government representatives, representatives from employee organization and representative from employer organization and civil society organizations to prepare a recommendation on occupational health, safety and environmental issues in the workplace and a role of labor inspectors In order to bring such information to a conference on the 8th ASEAN Forum for Migrant Labour (AFML), in Malaysia. The consultation was organized by the International Labour Organization and the Ministry of Labour of Thailand at VIE Hotel Bangkok.

14-16 September, Labor Law Clinic Project staff, Mae Sot Tak attended a workshop on interpretation

for migrants, organized by the Ministry of Social Development and Human Security with the International Organization for Migration (IOM). The

workshop intended to support interpreters working for screening victims of human trafficking, police, immigration authorities. There were participants from migrant worker civil society organizations, welfare and protection officers at Mae Sot police station and police officers. A total number of 18 people attended the workshop at Mae Sot Municipality Office.

14-15 September, HRDF attended an International Forum on Strengthening the Protection of the Rights of Stateless Rohingya. The purpose of

the meeting is to increase public awareness on the plight of the Rohingya and to provide an opportunity to strategize civil society actions to strengthen protection for stateless Rohingya in the Asia-Pacific region. There are participants from international organizations, regional organizations, Including activists, researchers and representatives from government agencies at the Rembrandt Hotel Bangkok.

17 September, HRDF attended Inter-Agency Working Group meeting on Counter Trafficking at Amari Watergate Hotel, Bangkok. In this meeting, HRDF proposed to provide legal aid to Rohingya victims and Rohingya's access to protection in Thailand's judiciary process.

17 September, HRDF-MJP, Chiang Mai Province and educator volunteers educated migrant workers at Nong Hor area, Chang Peuk District, Chiang Mai Province on the rights of migrant workers under the labor law, social security law and workers' rights. The workers also exchange experience on reporting to the immigration office every 90 days. 40 participants included 26 men and 14 women.

22 September, Anti-trafficking in Labor Project program official attended a seminar and shared a perspective on the situation of human trafficking to the US State Department Trafficking in Persons (TIP Report 2015). Apart from exchanging opinions on the TIP report, participants shared their inputs to optimize the performance of the public sector by working and coordinating more with civil society organizations.

22 September, at the Social Security office, Ministry of labour, member of Migrant Working Group (MWG) including HRDF staff and the Working Group to Develop Mechanisms and Strategies for Suitable

Migrant Workers petitioned the Secretary-General Social Security Office on "An Implementation of the Social Fund for Migrant Workers" because the group disapproved the potential recommendation to separate Social Security Fund migrant workers and nationals of Thailand.

22-23 September, HRDF attended a Seminar on Strategic Review and Situation of Cross Border Migration 2015. The seminar had an objective to follow up updated situation concerning law, policies on regular and irregular migration; to review the network's previous strategies and action plan; and to develop a coordination plan suitable for the network and its members for regular and irregular migration. The seminar also followed up relevant laws; discussed policy management and

mobility of the regular and irregular migrant population; conducted a strategic review of migrant worker related organizations and migrant network. The seminar also drafts a plan and a guideline for a co-operation between its member organizations in response to migration of population. There were 30 people attended the seminar, including migrants network at the Ibis Riverside Hotel, Bangkok.

24 September, the Ministry of Foreign Affairs and the ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights organized a regional vision meeting for a people-centered ASEAN Community. The focus of the Regional Consultation was on how to mainstream the inclusive and people-centred concept into the workings of ASEAN and how to overcome the challenges on this front. One of the major challenges identified was a lack of knowledge and understanding about ASEAN awareness raising activities at the Royal Orchid Sheraton Hotel in Bangkok.

25 September, the Labor Law Clinic project staff at Mae Sot, Tak Province, visited and educated

migrant workers in a community outreach at Maha Chedi Kho, Maha Wan Sub district, Mae Sot Municipality to educate

relevant law for migrant workers and distributed media to educate them on the Anti-Trafficking in Persons Act 2008, prevention and suppression of labor trafficking. There were 15 workers attended.

28-29 September, HRDF joined a Global Conference 'Behind closed doors': Global seminar on. The human rights of migrant domestic workers in an irregular situation. The meeting intended to exchange current situations and challenges to design a campaign to end suffering faced by domestic

workers suffer and to develop a mutual understanding in all sectors. Participants included representatives from government agencies, the United Nations, Civ-

il Society Organizations, Association of Domestic Workers, migrant worker network, union representatives, experts and scholars. The meeting was organized by the Office of the High Commissioner for Human Rights, ILO, UN WOMEN and unions at Shangri-La Hotel, Bangkok. The seminar seeks to address the specific challenges migrant domestic workers face, by implementing global advocacy and knowledge development initiatives.

26-27 September, HRDF-MJP, Chiang Mai Province organized a seminar on the situation of migrant workers. Thai union members from Rangsit and nearby union, San Kam Paeng Union and two migrant workers groups from Chinag Mai participated

in the seminar to exchange policy and relevant laws, such as amendments to the Social Security Act, impacts from an announcement of a

new special economic zones, and a preparation plan for collaboration between Thailand union members and migrants groups. A total number of 30 participants attended, including 22 males and 8 females.

29 September, representatives of the HRDF-MJP, Mahachai area Samut Sakorn Province attended a seminars on "Balancing between Judicial Independence and Accountability." The seminar aimed at reflecting the issue and highlighting an importance of guaranteeing the independence of the judicial branch to the general public. A representative from judicial officials, ministry of justice officials, representatives from civil society organizations attended. The seminar was

organized by the National Institute for Justice (TIJ) at The Landmark Hotel Bangkok.

บรรณาธิการ: นางสาวปรีดา ทองชุมนุม และนางสาวภัทรานิษฐ์ เยาดำ ติดต่อ: มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา สำนักงานกรุงเทพมหานคร (เฉพาะโครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน) 109 ชอยสิทธิชน ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงสามเสนนอก ห้วยขวาง กรุงเทพ 10310 โทรศัพท์ 02 277 6882 โทรสาร 02 275 4261 www.hrdfoundation.org มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร 93/200 หมู่ที่ 7 ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 74000 โทรศัพท์/โทรสาร 034 414 087

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา สำนักงานจังหวัดตาก 14/12 ถนนประสาทวิถีเดิม ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก 63100 โทรศัพท์/โทรสาร 055 535 995

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ 71 ถนนสนามกีฬาชอย 1 ชุมชนอุ่นอารีย์ ชอย 4 ตำบลศรีภูมิ

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200 โทรศัพท์/โทรสาร 053 223 077

Editor: Ms.Preeda Tongchumnum and Ms.Phattranit Yaodam
Contact: Human Rights and Development Foundation–Bangkok
(for the Anti–Human Trafficking Project only) 109 Soi Sitthichon,
Suthisarnwinichai Road, Samsennok, Huaykwang, Bangkok 10310
Tel. 662 277 6882 Fax. 02 2754261 www.hrdfoundation.org
HRDF, Samut Sakhon Branch Office
93/200 Moo 7, Ta Sai Sub–district, Muang District,
Samut Sakhon 74000 Tel/Fax 034 414 087
HRDF, Mae Sot District Branch Office
14/12 Prasart Witheederm Road, Mae Sot Sub–district,
Mae Sot District, Tak 63100 Tel/Fax 055 535 995
HRDF, Chiang Mai Branch Office71 Sanamkeela Road, Soi 1,
Un–Aree Community, Soi 4, Sriphum Sub–district, Muang District,
Chiang Mai 50200 Tel/Fax 053 223 077